

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט שאדן נאשף-אבו אחמד

מבקש קיבוץ עין גב

נגד

משיב מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה ירושלים

פסק דין

1

2

ההליך בקליפת האגוז

3

4

לפניי בקשת העותר, קיבוץ עין גב (להלן: "המבקש" או "הקיבוץ") לביטול צו להסרת פגיעה בסביבה החופית, לפי סעיף 10 לחוק השמירה על הסביבה החופית, התשס"ד-2004 (להלן: "החוק" או "חוק הסביבה החופית") וזאת מכוח הוראת סעיף 9 לחוק הנ"ל.

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

בקצירת האומר, טוען הקיבוץ כי דין צו ההסרה להידחות על הסף, מאחר והמקרה דנן אינו המקרה הנכון לעשות בו שימוש בצו מינהלי, לאור העובדה שלא הוכחה 'רמת וודאות גבוהה' לקיום התנאים הקבועים בחוק, וכן בהעדר תשתית מספקת להוצאת הצו לאור חוסר ודאות עובדתי ותכנוני, התעלמות מעובדות ושיקולים רלוונטיים, קיומן של מחלוקות משפטיות מורכבות המחייבות בירור בטרם הוצאת הצו וכן מאחר והצו אינו מפרט באופן מלא וברור את התשתית העובדתית הנדרשת לשם הוכחת קיומה של פגיעה בסביבה החופית וקיום התנאים הקבועים בחוק להוצאת צו ההסרה.

לחלופין נטען, כי לא ניתן לאשר את הצו מושא העתירה אף לגופו, לאור מכלול טענות שיפורטו המתייחסות לכל אחד ממוקדי הצו באופן פרטני. כן נטען ע"י הקיבוץ, כי נפלו פגמים מהותיים בשיקול הדעת שהופעל ע"י המשיב, מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה, הנובעים, בין היתר, משיהוי ופגיעה בלתי מידתית בחופש העיסוק וכן חוסר סבירות של ההחלטה המביאים לפסילת הצו.

1 מתוך 31

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

הצו המקורי

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

צו החסרה מושא העתירה התייחס לאלמנטים הבאים:

גדר בגבול המזרחי (סעיף 1 לצו) ;

גדר אחת לאורך רצועת החוף בשטח שבין כפר הנופש לבין חצר משק הקיבוץ עין גב (סעיף 3 לצו) ;

2 גדרות צפונית ודרומית (סעיף 4 לצו) ;

חלק ממשעדת הדגים – רחבה וחצר (סעיף 5 לצו) ;

עיקר טענות הקיבוץ

לשיטת הקיבוץ, יש להורות על ביטול הצו בשל הטעמים שלהלן (כולם או מקצתם):

האחד - דחייה על הסף מעצם השימוש בהליך מינהלי שהינו חריג ולא הכלל, הואיל ולא הוכחה במקרה הנדון 'רמת וודאות גבוהה' לקיום התנאים הקבועים בחוק הסביבה החופית ; העדר תשתית מספקת להוצאת הצו שמקורה בחוסר וודאות עובדתי ותכנוני, התעלמות מעובדות ושיקולים רלוונטיים וקיומן של מחלוקות משפטיות סבוכות המחייבות בירור ; הצו אינו מפרט באופן מלא את התשתית העובדתית הנדרשת לשם הוכחת קיומה של פגיעה בסביבה החופית והתנאים הקבועים בחוק לשם הוצאת הצו.

וביתר פירוט - לטענת הקיבוץ, במקרה שלפנינו מתעוררות מחלוקות מהותיות הן במישור העובדתי-תכנוני, הן במישור הדיוני-מינהלי והן מבחינת פרשנות משפטית של הוראות החוק, המחייבות קיומה של רמת וודאות גבוהה הנדרשת להוצאת הצו מכוח החוק דנן. לגישתו, בעניין הנדון מתקיים מצב נסיבות ייחודי של יישוב המצוי כדן בתחום הסביבה החופית ובעל זכויות שימוש וחזקה במקרקעין מכוח הסכמי חכירה מזה עשרות שנים, ומצב זה מגביר את הצורך בקיומה של "רמת וודאות גבוהה" להוצאת צו מינהלי כגון דא, שלא מתקיימת במקרה שלפנינו. לגרסתו, צו מינהלי ברגיל הינו חריג וקיים צורך לפרש את הסמכות להשתמש בכלי זה בצמצום ולפיכך, מקום שרמת וודאות זו אינה קיימת, על המדינה להיזקק לערכאות המשפט. נטען כי הוצאת הצו מעוגנת בסעיף 9(א) לחוק הסביבה החופית, במצב ביניים וכהליך זמני, ורק כאשר הוכח כי נגרמת פגיעה בסביבה החופית או הסתברות גבוהה להתקיימותה וטרם הגשת כתב אישום. במקרה דנן הפעלת סמכותו של המשיב מכוח סעיף 9(א) לחוק הסביבה החופית לוקה בפגמים מהותיים, משום שעסקינן במקרה מורכב וסבוך שאינו מתאים לשימוש בדרך של צו מינהלי, שדינו כפסק דין שיפוטי, כאשר דרך המלך היא לפעול בהליך שיפוטי.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

- 1 עוד טוען הקיבוץ, כי מדובר בצו שאינו ברור דיו ואינו מפרט באופן מלא את התשתית העובדתית
 2 העומדת בבסיסו והנדרשת לשם הוכחת קיומה של פגיעה והתקיימות התנאים הדרושים לשם
 3 הוצאתו, באופן המביא לבטלותו. כן נטען כי בצו מצוין כי הגדרות, מבנה המסעדה והמתקנים בחצר
 4 המסעדה נמצאים במרחק של כ- 8 מטר מקו החוף ועל שטח תנוודות מפלס המים וללא היתר בניה
 5 כדין. ברם, הוכח כי חלק גדול מנתונים אלה (כך נטען) אינו מדויק כלל ועיקר. בנוסף, הוכח שהצו
 6 הוצא ע"י המשיב ללא שנתן את הדעת לעובדה, שחלק מהשטחים שהריסתם נדרשת מצויים בתחום
 7 הסכמי החכירה של הקיבוץ עם רשות מנהל מקרקעי ישראל ולא נתן משקל ראוי להשלכות עובדה זו
 8 על שאלת החריגים המנויים בחוק ותחולתם על המקרה דנן.
 9
- 10 הקיבוץ מוסיף וטוען, כי שיקול הדעת שהפעיל המשיב בעת הוצאת הצו לוקה בפגמים לאור הודאת
 11 העד מטעם המשיב כי היה ניתן מלכתחילה לקבוע דרישות מצומצמות יותר המגשימות באותה מידה
 12 את מטרת החוק. בצד האמור, כלל לא נשקלו קיומם של זכות שכירות וחכירה במקרקעין, שימוש
 13 בהיתר והתחייבות חוזית חתומה בעניין בניה ושימוש מטעם המדינה, חרף היותם של כל אלה בבחינת
 14 חלק מן החריגים לכלל של מעבר חופי המנויים בסעיף 5(ג) (8) וסעיף 20 לחוק, שחובה לשקול אותם
 15 בעת הוצאת צו מינהלי. עוד נטען כי הצו אינו כולל תשריט ערוך ע"י מודד מוסמך וסימון של השטחים
 16 שהריסתם מתבקשת. כך גם פירוט העבירות הנטענות בצו ההסרה אינו ברור דיו ומתייחס לתשתית
 17 עובדתית שגויה בחלקה ואינה מלאה.
 18
- 19 השני- הקיבוץ טוען כי דין הצו להתבטל גם לגופו של עניין, משום שלא הוכח שהבניה שהסרתה
 20 נתבקשת הינה אסורה בהתאם לחוק הסביבה החופית.
 21
- 22 לטענת הקיבוץ, עסקינן במצב בו המשיב לא שקל כראוי את מכלול הוראות חוק הסביבה החופית,
 23 תוך מתן משקל יתר להוראת סעיף 5(א) לחוק העוסקת בזכות המעבר של הציבור בסביבה החופית,
 24 כל זאת תוך התעלמות מהסייגים והחריגים של זכות זו המוסדרים ביתר הוראות החוק והמתקיימים
 25 בנסיבות המקרה דנן, במיוחד כאשר המבקש-קיבוץ עין גב הוקם כדין בתחום הסביבה החופית.
 26
- 27 הקיבוץ טוען, כי בעת הוצאת הצו לא ייחס המשיב משמעות לתכניות החלות על כפר הנופש, להיתרים
 28 הבנייה שהוצאו לחלק מהמבנים ולעובדת הימצאות מוקדי הבנייה שמבוקשת הסתרתם בתוך תחומי
 29 הסכמי החכירה של הקיבוץ עם המינהל. לגישתו, קיימת חשיבות ראשונה במעלה בעת בחינת חוקיות
 30 הצו לתכניות החלות על מוקדי הבניה, מעמדם של מוקדי הבניה מבחינה תכנונית וקניינית וכן מיקומה
 31 הפיסי של הבניה ביחס לתכניות החלות.
 32
 33

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 נטען כי שטחי החוף של קיבוץ עין גב נכללים בתחום מקטע 9 בתכנית מתאר ארצי תמ"א 13 חופי
 2 כנרת וזו מצויה במדרגה היררכית גבוהה יותר מתכניות מחוזיות ומקומיות החלות בשטח ומאפשרת
 3 עריכת שינויים בהוראותיה בתכניות מחוזיות ומקומיות. תמ"א 13 מגדירה ייעודי הקרקע השונים
 4 לפי קבוצת שימוש שונות, לרבות תנודת מפלס המים, וקובעת איסור בניה במרחק של 50 מטרים
 5 מהחוף. תכנית זו מחלקת את חופי עין גב לתאי שטח 9.1-9.4 וקובעת בסעיף 3.9.1 שבאזור נופש חופי
 6 שבקטע 9.2 ירוכזו בניינים בהתאם לקבוצות שימוש וגובה כל בנין לא יעלה על 4 מ' ושטחם הבנוי לא
 7 יעלה על 7% מכלל השטח. כן חלה על שטח הקיבוץ תכנית 6525 מיום 6.11.94 הכוללת שינויים לתמ"א
 8 13 והמתייחסת לקטע חוף 9.2 בשטח של כ- 1000 דונם ומסדירה את השימוש בכפר נופש במסגרת
 9 ייעודים של אכסון ב', אכסון ג' ואזור לנופש חופי. התכנית הנ"ל כוללת הקלה בקו בניה של קו המים
 10 מ- 50 מ' ל- 40 מ' ומפרטת הוראות בניה בייעודי הקרקע השונים הנכללים בה. התכנית מסמנת
 11 בתשריט מבנים בכפר הנופש וגדרות. לשיטת הקיבוץ, המשיב לא נתן את הדעת לייעודי הקרקע
 12 והזכויות הקנייניות ביחס לאתרים השונים שנותרו במחלוקת ואשר מהווים שיקולים רלוונטיים בעת
 13 הוצאת צו ההסרה.

14
 15 בסיכומיו התמקד הקיבוץ בבחינת חוקיות הוצאת הצו ביחס לשלושת מוקדי הבניה שנותרו לדיון
 16 כלהלן:

17
 18 הגדרות בכפר הנופש (סעיפים 1-2 לצו) – הקיבוץ טוען כי הקיר התומך בחניון עין גב שנכלל בסעיף 1
 19 לצו המנהלי, ומעליו ניצבת גדר רשת שגם אליה מתייחסת המדינה במסגרת הצו, נבנה על פי היתר
 20 בניה שהוצא בשנת 1982 והוצג בפני ביהמ"ש במעמד הדיון. בעניין גדר הרשת, סומך הקיבוץ את
 21 יתדותיו על חוות דעת מומחה בטיחות ערוכה ע"י מר צביקה ידור, וטוען כי גדר האבן נבנתה על מנת
 22 למנוע התמוטטות של הקרקע ומעליה גדר המרושתת שנבנתה כדי להבטיח את שלמות העוברים
 23 ושבים בשטח זה. בהתאם לקביעות יועץ הבטיחות, לא זאת בלבד שאין להסיר את גדר הרשת
 24 הקיימת, אלא יש להגביר את רמת הבטיחות ולהחליף את גדר הרשת במעקה קשיח שגובהו 105 ס"מ
 25 לאורך קיר התמך. לעניין המעקה האווירי שמבקש המשיב להחליפו בגדר הרשת, טוען הקיבוץ
 26 בסיכומיו כי אין במעקה הנ"ל כדי למלא אחר דרישת הבטיחות המחייבת להגביר את רמת הגידור
 27 הקיימת.

28
 29 עוד טוען הקיבוץ, כי גדרות כפר הנופש הדרומית והמערבית המצוינות בסעיף 1 לצו נכללות בתוך
 30 תחום השטח המוכר על בסיס הסכם חכירה שנחתם ביום 15.01.89 בין הקיבוץ לבין רשות מקרקעי
 31 ישראל, שנועדו להסדיר את השימוש התיירותי בשטח. בנוסף, חלה על שטח כפר הנופש תכנית 5597
 32 מיום 17.12.89 המפרטת את ייעודי הקרקע בכל שטחי הקיבוץ ובתשריט תכנית זו ניתן לראות את
 33 הגדרות בתחום כפר הנופש. כן חל הסכם חכירה נוסף, הסכם כולל לשטחי הקיבוץ, אשר נחתם בין
 34 הקיבוץ לבין רמ"י ביום 9.3.92. טענת הקיבוץ, לפיה הגדרות הנ"ל נכללות בתחום חוזה החכירה של

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

- 1 כפר הנופש, נסמכת על תשריט מדידה ערוך ע"י המודד משה מרין. גדרות אלה נמצאות בתחום יעוד
- 2 "נופש חופי" מכוח תכנית 6525 הכוללת שינויים לתמ"א 13, מתייחסת לקטע חוף 9.2 ומסדירה את
- 3 השימוש בו ככפר נופש במסגרת ייעודים של אכסון ב', אכסון ג' ואזור לנופש חופי.
- 4
- 5 גם הגדר הצפונית נשוא סעיף 2 לצו נכללת בתחום המוכר בהתאם להסכם החכירה הכללי מיום
- 6 9.3.92. כמו כן, חלק מהגדר הצפונית ממערב למזרח עד לקו גובה 209 הוסר על ידי הקיבוץ וכעת ישנו
- 7 מעבר פתוח מכפר הנופש צפונה אל תוך מטע התמרים של הקיבוץ.
- 8
- 9 הקיבוץ טוען, כי האזור בו מצויות הגדרות בצד דרום-מערבי נכלל בתחום השימוש המאושר מטעם
- 10 המדינה ככפר נופש, ומכאן שהדרישה להסרתן של גדרות אלו עומדת בסתירה להסכם החכירה. מדובר
- 11 במתחם כפר נופש המוסדר על פי דין, הן תכנונית והן קניינית, על פי הסכם חכירה עם המדינה, ואלה
- 12 מאפשרים לקיים מתחם נופש לאורחים בתשלום. הצבת גדר החוסמת את הגישה לכפר הנופש
- 13 מאפשרת את המשך השימוש וההפעלה של כפר הנופש כמתחם סגור לאורחים ובגינה משולמים דמי
- 14 חכירה למינהל. הקיבוץ סבור, כי הצו האמור מהווה פגיעה חמורה ובלתי מידתית בהמשך קיומו של
- 15 כפר הנופש כעסק מסחרי, בחופש העיסוק של הקיבוץ וביכולתו לבקר ולשלוט על הנכסים במתחם
- 16 מבחינה בטיחותית.
- 17
- 18 עוד טוען הקיבוץ, כי במקרה דנן אין תחולה להוראות המעבר החופשי שבסעיף 5(א) לחוק, לאור
- 19 התקיימותם של סעיפים 5(ב), 5(ג) ו-20 לחוק, לפי העניין. בהתאם לסעיף 5(ג) לחוק, הוראת
- 20 סעיף 5(א) לחוק לא תחול במקרקעי ישראל שערב יום התחילה הייתה לאדם זכות שכירות
- 21 בהם. וכך הוא בענייננו, עת מדובר בגדרות הממוקמות על שטח שנכלל בשטח של קיבוץ זכות חכירה
- 22 בו שקודמת למועד כניסת החוק לתוקף. כן בהתאם לסעיף 20(3) לחוק, הוראות החוק לא פוגעות
- 23 בהתחייבות חוזית כתובה וחתומה שעניינה זכויות בניה או שימוש במקרקעין בתחום הסביבה
- 24 החופית שקדמו למועד פרסומה של הצעת החוק (27.7.2003). במקרה שלפנינו, במסגרת הסכם
- 25 החכירה משנת 1989 ניתנה לקיבוץ רשות שימוש בכל השטח המוכר לצרכי כפר נופש, לרבות בשטח
- 26 בו מצויות הגדרות אשר הסרתן נדרשת על ידי המדינה. בנוסף, בהתאם לסעיפים 5(ב), 5(1) ו-20(2)
- 27 לחוק, אין בחוק כדי לפגוע בשימוש על פי תכנית או היתר. בעניין דנן, השימוש ככפר נופש מוסדר
- 28 במסגרת תכנית 6525 ובמסגרת היתרי בניה שהוצאו לשימוש זה לאורך השנים. לגישת הקיבוץ,
- 29 הוראות חוק הסביבה החופית מחייבות שקילת שיקולי קניין כחלק מהחריגים לכלל בדבר מעבר
- 30 חופשי לציבור ואולם, המשיב, כך לטענת הקיבוץ, לא שקל שיקולים רלוונטיים אלה בעת הוצאת הצו,
- 31 באופן הפוגם בו.
- 32
- 33

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

- 1 גדר רשת עם צמחיה חיה בחוף הרחצה המוכרז הסמוכה לאתר ההנצחה (חלק מסעיף 4 לצו)- בעניין
 2 זה נטען כי גדר זו מגנה על אזור אתר ההנצחה של הקיבוץ שהוקם לפני למעלה מ-30 שנה ופתיחתה
 3 תוביל לכניסה בלתי מבוקרת לאתר ולסכנת פגיעה באתר. הקיבוץ מדגיש בסיכומיו את חשיבות אתר
 4 ההנצחה, תוך הפנייה להוראות חוק הגנים הלאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה,
 5 תשנ"ח-1998 אשר עוסק סעיף 24 שבו ב-'אתר מוכרז', המעניק לו בכורה על כל יעוד אחר. לטענת
 6 הקיבוץ, אף שאתר ההנצחה שבדן אינו מוכרז, ניתן להקיש מהוראת סעיף 24 לחוק הנ"ל ולהפעיל
 7 בנסיבות העניין שלפנינו שיקול דעת בסבירות, ברגישות ובמידתיות. מעבר לאמור, בפועל קיים מעבר
 8 חופשי לאורך החוף בין שטח המסעדה לשטח הקיבוץ ואף ניתנה התחייבות של הקיבוץ במסגרת
 9 ההליך, לפיה ככל שהכנרת תתמלא עד למפלס 209- אליו מגיעה הגדר, הוא יפתח פתח נוסף למעבר
 10 הציבור. התחייבות זו מהווה פתרון ראוי והפעלת שיקול דעת סביר המאזן את כלל השיקולים
 11 בנסיבות המקרה דן ומאפשר גישה חופשית לציבור מבלי לפגוע באתר ההנצחה.
 12
- 13 מבנה הרחבה של מסעדת הדגים ומתקנים בחצר מסעדת הדגים (סעיפים 5-6 לצו)- לטענת הקיבוץ,
 14 מבנה המסעדה הוקם לפני עשרות שנים עפ"י היתר בניה כדין ומוגדר עפ"י התכניות שבתוקף כשטח
 15 מגורים. באשר לשטח הרחבת המסעדה, הוא מצוי כולו בתחום הסכם החכירה הכללי של הקיבוץ עם
 16 המינהל ובייעוד מגורים. לפיכך, הגדרת יעוד הקרקע כ-"שטח פרטי פתוח" בצו ההסרה אינה תואמת
 17 את המצב התכנוני האמתי לאישורו.
 18
- 19 לגרסת הקיבוץ, הגם שלא נמצא לשטח ההרחבה היתר כדין, חוק הסביבה החופית אינו מקנה
 20 סמכויות אכיפה כנגד בניה שאינה מוסדרת עפ"י היתר כדין, אלא רק ככל שיש בבנייה משום פגיעה
 21 בסביבה החופית. מכיוון ששטח ההרחבה ממוקם ביעוד מגורים, שמקנה זכות להקים בניה בשטח זה,
 22 הרי שאין תחולה לסעיף 5(א) לחוק, שכן הציבור ממילא לא זכאי למעבר חופשי בשטח המיועד לבניה.
 23
- 24 לשיטת הקיבוץ, יש לפסול את הקביעה הגורפת במסגרת הצו בדבר הריסת חלק משטח המסעדה
 25 המורחב, בהיותו שטח בחכירה שאין בו פגיעה בסביבה החופית, משאין כל מניעה למעבר הציבור דרך
 26 חצר המסעדה ואף הכיסאות והשולחנות הממוקמים בחצר אינם מונעים מעבר כאמור, משום ששטח
 27 זה מיועד עפ"י תכנית לבניה, ולפיכך חלים סעיפים 5(ב) לחוק ו- 5(ג)(8) לחוק, ומכל מקום המשיב
 28 נעדר סמכות עפ"י החוק לסביבה החופית להוציא צו בגינו, באשר כל עניינו הוא אכיפת דיני התכנון
 29 והבניה, במיוחד שהקיבוץ פועל להסדרת הבנייה הקיימת בשטח זה ע"י הגשת תכנית שהומלצה ע"י
 30 הועדה המקומית להפקדה בישיבה מיום 8.3.15 (לפני ההליך דן) ובמצב כזה יש להעדיף את ההסדרה
 31 על פני הריסה.
 32
 33

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 באשר לשטח חצר המסעדה, טוען הקיבוץ כי מדובר בשטח המצוי במסגרת הסכם החכירה של הקיבוץ
2 ועליו חל סעיף 5(ג)8 לחוק, ומכל מקום קיים מעבר חופשי לציבור לאחר פתיחת השערים מצדי
3 המסעדה עפ"י דרישת המשיב. משכך, ניתן לצמצם את דרישת המשיב, כך שסידור הכיסאות
4 והשולחנות בחצר לא ימנע מעבר חופשי ובאמצעות הצבת שילוט המיידע את הציבור על זכותו למעבר.
5
6 בהתייחס לפרגולות, טענת הקיבוץ היא שהן נבנו עפ"י היתר מיום 27.6.06 (שהופק ביום 13.3.07), אם
7 כי מבחינה צורנית הן נבנו שלא בהתאם לאמור בהיתר. מכיוון שכך, התחייב הקיבוץ כי במידה
8 וביהמ"ש יורה על כך, הוא יתאים את המבנה הצורני של הפרגולות להיתר המקורי. לגישתו,
9 הפרגולות, מצויות בתחום החכירה והוקמו עפ"י היתר, ולכן ענייננו בבניה על פי היתר כמפורט
10 בסעיפים 5(ב) ו-20(2) לחוק, ובשטח המצוי בחכירה, על פי סעיף 5(ג)8 לחוק, ואין כל בסיס לצו מכוח
11 סעיף 5(א) לחוק, במיוחד שכל שנדרש הוא התאמת הפרגולות כאמור מבחינה צורנית.
12
13

עיקר טענות המשיב

14 המשיב טוען, כי מטרת הצו היא להפסיק את הפגיעה הנמשכת במעבר החופשי בתחום חוף הים
15 ובזכות הגישה של הציבור לאורך 2 ק"מ מרצועת חוף הכנרת, אשר נגרמות על ידי הקיבוץ, תוך הפרת
16 הוראות חוק הסביבה החופית, ובחריגה מההיתרים שניתנו לו ע"י רשויות התכנון ו/או בהיעדר
17 היתרים. לגישתו, טענות הקיבוץ הנוגעות לאופן הוצאת הצו, היקפו ותוכנו, זכות הטיעון ועוד
18 משוללות כל יסוד, כיוון שהצו נמסר לביצוע לקיבוץ ולשותפות מפעלי תיירות ולשתיהן נערכו שימועים
19 וסיוורים ולהן ניתנה זכות הטיעון.
20
21

22 המשיב מעלה בסיכומיו שתי טענות עיקריות כנגד טענות הקיבוץ, ככל שהן מתבססות על הסכם
23 המשבצת כלהלן:
24

25 במישור החוזי - הסכם חכירת המשבצת בין הקיבוץ לרמ"י מתנה במפורש, כי רצועת הקרקע אשר
26 לאורך חוף ים כנרת, אינה חלק ממשבצת הקיבוץ והינה בגדר 'מקרקעי יעוד' שהשימוש בהם מוקנה
27 לציבור הרחב, ומשכך תניית הכניסה בתשלום או מניעת הכניסה או הגישה תחשב כהפרה יסודית של
28 חוזה החכירה. העובדה שהקיבוץ שם את עיקר יתרו בקיומו של הסכם חכירה, אינה מאפשרת לו
29 לפגוע בזכות הציבור, על בסיס הסכם זה.
30

31 במישור החוקי - סעיף 20(3) לחוק אינו מאיין את האיסור שבסעיף 5(א) לחוק ולא יכול לרוקנו מתוכן.
32 הגם שהמחוקק הכיר בזכויות שקדמו לכניסת החוק לתוקף, בד בבד, הוא לא עיקר מתוכן את החובה
33 באיסור הפגיעה במעבר החופשי, ועל הקיבוץ לפעול לפי כל דין כדי שפעולתו לא תעלה כדי הפרה של
34 החוק.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

- 1 בהערת אגב יצוין, כי תשובת המדינה לבקשה הוגשה בשני כובעיה, קרי המשרד להגנת הסביבה ורשות
2 מקרקעי ישראל.
- 3
- 4 מכאן לטענות המשיב באשר למצב העובדתי, התכנוני והמשפטי ביחס לכל אחד ממוקדי הבניה מושא
5 הצו.
- 6
- 7 באשר לפן התכנוני- המשיב טוען כי כל הגדרות הינן ללא היתר בניה. באשר לגדר הצפונית הצמודה
8 למסעדה, המשיב אינו חולק על טענת המבקש שהשער אכן הוסר, למעט העמודים שהינם חלק מהשער
9 ושני סורגים צמודים לעמוד השער שעדיין קיימים ומהווים הצרה ברורה של המעבר במיוחד לאורך
10 קו המים, ומשכך המשיב עומד על הסרתם.
- 11
- 12 בעניין הרחבת המסעדה, טוען המשיב כי המבקש בעצמו מודה שהרחבה זו בנויה ללא היתר. באשר
13 לחצר המסעדה, טוען המשיב כי על אף קיומם של היתרי בניה, בפועל בוצעה בניית פרגולות מבחינה
14 צורנית שאינה תואמת את ההיתר, שכן ההיתר מתייחס לסככות צל ולא השתלטות על השטח עם
15 שולחנות וכסאות, ומשכך יש לפנותם לחלוטין לטובת זיקת הנאה לציבור.
- 16
- 17 בהתייחס לתכניות החלות על השטח, גורס המשיב כי המקרה דנן נבחן על פי 3 תכניות מפורטות
18 החלות על האזור שמספריהן 5597, 6525, 17748 וכן תמ"א 13 לה כפופות התכניות הנ"ל ואשר נועדו
19 להבטיח זכות מעבר וגישה חופשית לציבור לחוף ולים. בהקשר זה מפנה המשיב בסיכומיו להוראת
20 פרק 2.1.1 לתכנית תמ"א 13 האוסרת על בניה לאורך חופי כנרת בשטח הקרקע שליד קו המים של
21 מפלס הכנרת 209- עד למרחק של 50 מטרים מקו המים האמור לכיוון היבשה, זולת אם מותרת
22 הבנייה מפורשות לפי תכנית או באישור הועדה לצורך הקמת משאבות או מתקנים להבטחת אספקת
23 המים. לטענת המשיב, המבקש מפר את המגבלות התכנוניות הללו ואגב כך גורם לפגיעה בסביבה
24 החופית.
- 25
- 26 המשיב התייחס בסיכומיו למיקום הפיזי של כל אחד ממוקדי הבניה שמבוקשת הסרתם ולמצב
27 התכנוני החל לגביהם כלהלן:
- 28
- 29 הגדר הדרומית- לטענת המשיב, גדר זו חורגת מתחום תכנית 6525 ואינה בתחום ייעוד אחסון (כפר
30 הנופש), אלא היא בתחום הסכס החכירה של הקיבוץ, ולפיכך היא אסורה בבניה גם לפי המדידה
31 שהוגשה מטעם הקיבוץ (באמצעות המודד משה מרין), וכאמור בהודאת העד מטעם הקיבוץ, מר עומר
32 לביא. גם אם הגדר הייתה בנויה בתוך שטח כפר הנופש בהתאם לתכנית 6525, הרי שלא מופיע בה כל
33 אזכור לבניית גדר (ואף בתכנית שקדמה לה 5597 אין אזכור כזה). לגישתו, תכנית 6525 כפופה לתמ"א
34 13 שאינה מאפשרת בנייה ולרבות בניית גדרות בתחום 50 מטרים כאמור לעיל. באשר לגדר הרשת, זו

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

- 1 בנויה בחלק הדרום מזרחי, ללא שקיימים כלל הפרשי גבהים, ומשכך היא בנויה ללא היתר כדין מעל
2 קיר האבן, מונעת מעבר חופשי לציבור אל רצועת החוף, והכל ללא כל הצדקה בטיחותית ויש להסירה
3 לאלתר.
4
- 5 הגדר המערבית- נטען כי גדר זו נמצאת בתחום תכנית 6525 בייעוד 'נופש חופי ולא אחסון והיא נבנתה
6 ללא היתר, זאת במובחן מקיר התמך אשר לגביו הציג הקיבוץ היתר. בהקשר זה היפנה המשיב לאמור
7 בחוות הדעת הנוספת של המומחה גידי ברסלר מטעם המשיב ולפיה תכנית הקיר שלגביה ניתן ההיתר
8 אינה כוללת גדרות כלל. המשיב אינו מתנגד להצבת מעקה אוורירי לאור הפרשי הגבהים, שמטרתו
9 למנוע נפילה ומאפשר מעבר רצוני דרכו לחוף, בכפוף לקבלת היתר והוראות הדין. המשיב גורס,
10 כי הזכות למנוע מעבר חופשי היא לקיבוץ עצמו ולא לחוף שאינו חלק מכפר הנופש, במיוחד שהעד
11 מטעם הקיבוץ, מר עומר לביא, הודה שלא נעשתה פנייה למשרד הפנים על מנת להסדיר את החוף
12 כחוף רחצה פרטי בתשלום. לביא אף הודה, כי ניתן לבנות גדר מתאימה בהיתר על גבי הטרסה שאינה
13 בתחום קו החוף המונעת כניסת הציבור הרחב לכפר הנופש.
14
- 15 גדר צפונית כפר הנופש- לטענת המשיב, יש להסיר גדר זו שנמצאת גם עפ"י מפת המודד מטעם הקיבוץ
16 מחוץ למשבצת והקיבוץ נעדר זכויות קנייניות לגביה. גם לפי מפת המודד מטעם המשיב, הגדר הנ"ל
17 נמצאת מחוץ לתב"ע 6525 ואף אם היא הייתה בשטח כפר הנופש, קרי בשטח תכנית 6525, הרי שרק
18 אז הגידור היה מתאפשר, למעט בחלקו המערבי המצוי בתחום יעוד חופי. מכאן, בניית הגדר ללא
19 היתר, בניגוד לייעוד נופש חופי ולהוראות חוק שמירת הסביבה החופית ותוך פגיעה בזכות המעבר,
20 מחייבת הסרתה.
21
- 22 גדר מטע התמרים- המשיב טוען, כי מטע התמרים מצוי בחלקה 11 בגוש 15117 שאינם מתחום
23 המשבצת. העד מטעם הקיבוץ הודה בחקירתו, כי הם חרגו לשטח האמור שאינו מצוי כאמור בהסכם
24 החכירה עם הרשות ואף התחייב להסרתה בתום עונת הגדיר, למעט בקטעים שאין מעקה בטיחות
25 שמונע כניסת רכבים. חרף האמור, עונת הגדיר הסתיימה והקיבוץ לא מילא אחר התחייבותו זו,
26 ומשכך יש להורות על הסרת כל הגדר, ללא קשר למעקה הבטיחות שבמקומו ניתן להציב מחסומי
27 בולדרים או אחרים ובכפוף להוראות הדין, למניעת כניסת כלי רכב לחלקה.
28
- 29 גדר דרומית חוף הרחצה (אתר ההנצחה)- לשיטת המשיב, גדר זו נמצאת בשטח תכנית 17748 על גבי
30 שטח פרטי פתוח בייעוד של 'זיקת הנאה למעבר הציבור'. תכנית זו אושרה בחודש 9/12 והיא כפופה
31 לתמ"א 13, שאיננה מתירה כאמור כל בינוי בתחום 50 מטרים, למעט מה שאושר במפורש. גדר זו לא
32 אושרה בתכנית 17748. בנוסף, התכנית אף קובעת חלוקה ורישום ולפיו השטח האמור ייגרע ממשבצת
33 הקיבוץ לטובת הרשות המקומית והציבור, כאמור בסעיף 6.8 לתכנית הנ"ל. באשר לאתר
34 ההנצחה, נטען כי מדובר באתר הנצחה שאינו מוכרז ומכל מקום כל אתרי ההנצחה בארץ מאפשרים

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

- 1 גישה חופשית, בניגוד להתנהלות קיבוץ עין גב במקרה הנוכחי. זאת ועוד, הקיבוץ יכול לגדר את אתר
2 ההנצחה, בכפוף להוראות הדין, במידה וחפץ בכך, באופן שיותר רצועת מעבר רחבה, ברורה ונגישה
3 לציבור באופן שלא יפגע בזכות הציבור למעבר חופשי.
4
- 5 הרחבת המסעדה - לגישת המשיב, הרחבת המסעדה נמצאת על שטח תכנית 17748 בייעוד מגורים
6 והיא ללא היתר. התכנית הנ"ל קובעת מפורשות, כי כל הרחבה בשטח תאושר לצדי הבינוי הקיים
7 ובנסיגה של 5 מטר מזרחה מקו הבינוי הקיים (של המסעדה). דא עקא, הקיבוץ הרחיב את המסעדה
8 ללא היתר רק מערבה לכיוון המים תוך חסימת המעבר החופשי לציבור בניגוד להוראות התב"ע וחוק
9 שמירת הסביבה החופית. זאת ועוד, לא קיימות היתכנות תכנונית לקבלת היתר הואיל וההרחבה
10 מנוגדת לתב"ע 17748 ותמ"א 13 בכל הקשור לבנייה בתחום 50 מטרים ואף אין רישיון עסק תקף
11 למסעדה לאור הפרות בניה שבוצעו.
12
- 13 חצר המסעדה - נטען ע"י המשיב, כי בשטח זה הוצא היתר השונה מהפרגולות שנבנו בפועל. הצבת
14 שולחנות ערוכים וכסאות ובניית בר משקאות המשתלטים על כל המעבר לציבור, לא הותרה ויש
15 להסירה לאלתר.
16
- 17 בהתייחס לפן המשפטי, טוען המשיב כי הביקורת השיפוטית שיש להפעילה בנסיבות העניין היא, האם
18 הוצא הצו המנהלי בסמכות ועל בסיס תשתית עובדתית וראיות מנהליות מספקות, לאחר הפעלת
19 שיקול דעת סביר ועריכת שימוע כדין. לשיטתו, כל הדרישות הללו התקיימו במקרה הנוכחי והופעלו
20 כדבעי. לעניין היסטוריית הקמת היישוב והסכמי החכירה, שאינם מוכחים, טוען המשיב כי אין
21 באלה על מנת להקנות לקיבוץ חסינות מעמידה בהוראות הדין ולרבות חוק שמירת הסביבה החופית.
22
- 23 כן נטען כי הוכחה ברמת וודאות גבוהה התקיימות מלוא התנאים בחוק, אליהם מתייחסת ההפרה,
24 ואשר הצדיקו את הוצאת הצו. תמ"א 13 וכל אחת מהתוכניות עוסקות בזכות מעבר חופשי וזיקת
25 הנאה לטובת הציבור והעדר היתרי הבנייה בכל אחד ממוקדי הבניה מהווה הוכחה לקיומה של רמת
26 וודאות גבוהה, וכולם יחדיו ביססו את התשתית המנהלית להוצאת הצו.
27
- 28 עוד טוען המשיב כי במסגרת ההליכים המנהליים שקדמו להוצאת הצו, לרבות מכתב התראה, צורפה
29 חוות דעת מומחה של גידי ברסלר (מיום 27.3.14) ובה מופיע כל מקטע שנדרש לפנות ובצירוף תצלום
30 ממוקד מהשטח וממפת המודד. כל אלה הועברו לקיבוץ, נערכו סיורים בשטח, בהם ניתנו הסברים
31 פרטניים ביחס לכל מפגע ומעולם לא נטען ע"י הקיבוץ כי קיימת אי הבנה של הדרישות, המיקום,
32 ההיקף וסיבות ההסרה. משכך, דין טענות הקיבוץ לפגמים בהוצאת הצו להידחות, משהוכח כי המשיב
33 מילא אחר זכות השימוע, הטיעון וחובת ההנמקה המוטלים עליו.
34

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 לסיום טוען המשיב, כי אף אם מדובר במקרה גבולי של פרשנות (ולא כך הדבר), הרי שלאור הייחודיות
2 של הכנת יש לעשות מאמץ פרשני לשמירה על משאב זה, כקביעת בית המשפט העליון בע"א 8116/99
3 אדם טבע ודין נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה שומרון (23.07.01).

העדויות

4
5
6
7 מטעם הקיבוץ נשמעה עדותו של מר עומר לביא, מנהל עסקי של הקיבוץ (להלן: "לביא").
8 מטעם המשיב נשמעה עדותו של מר יצחק בן דוד, סמנכ"ל בכיר פיקוח והסברה במשרד להגנת
9 הסביבה (להלן: "בן דוד").
10 כן נערך סיור במקום בו השתתפו נציגי הצדדים ובאי-כוחם.

דין והכרעה

11
12
13
14 לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ובחנתי את חומר הראיות שהוגש לפניי, אני מחליטה לדחות את
15 הבקשה לביטול הצו להסרת הפגיעה בסביבה החופית, כפי שיפורט להלן.
16
17 ראשית, בטרם אדרש לגף המחלוקת, עליי להסיר מדרכי טענות סף שהעלה הקיבוץ.
18
19 ייאמר כבר עתה, כי אני דוחה את טענת הקיבוץ לביטול צו ההסרה מן הטעם שמדובר בהליך מינהלי
20 שהינו חריג ומשלא הוכחה "רמת וודאות גבוהה" לקיום התנאים הקבועים בחוק.
21
22 באשר לפסיקה אליה הפנה הקיבוץ (ע"א 4311/00), אין המשל דומה לנמשל, שכן מדובר בפסק דין
23 העוסק בשאלת טיבה של סמכות מינהל מקרקעי ישראל מכוח חוק ספציפי, הוא חוק סילוק פולשים,
24 להוצאת צו ע"י הממונה כנגד תופס במקרקעין, כאשר בדין מקובלות דרכי פינוי אחרות על דרך של
25 הגשת תביעה משפטית רגילה. רמת הוודאות הגבוהה שנקבעה שם מתייחסת לחוק הספציפי שנדון
26 באותו הליך, לאור ההיסטוריה החקיקתית של החוק האמור. לא ברור מאין שואב הקיבוץ את טענתו,
27 כי הדברים שנקבעו שם ישימים גם לעניין החוק הנדון כאן, הוא חוק הסביבה החופית. ככל שסבור
28 הקיבוץ, כי קיימות מחלוקות במישור העובדתי-תכנוני ובמישור הדיוני-מינהלי, שומה עליו לנקוט
29 באפיקים משפטיים ו/או מנהליים מתאימים על מנת להסיר כל ערפל הקיים לשיטתו כתוצאה מאי
30 בהירות ו/או מחלוקת שאליה הוא מכוון.
31
32 זאת ועוד, דין טענות הקיבוץ בדבר קיומם של פגמים מהותיים באופן השימוש בכלי המינהלי של
33 הוצאת צו להסרה מכוח סעיף 9(א) לחוק הסביבה החופית, בשל מורכבות עובדתית ומשפטית נטענת,
34 להידחות. עסקינן בהסדר חקיקתי מיוחד המסדיר את הסמכות להוצאת צו להסרה בשטחי הסביבה

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 החופית, כאשר חוק זה מכיל הוראות ספציפיות המתייחסות למצב בו ניתן היתר או רישיון כדין לפני
2 תחולתו של חוק הסביבה החופית (סעיף 20 לחוק) אשר אף הוא מצוי במוקד הדיון כאן.
3
4 אני דוחה גם כן את טענת הקיבוץ ולפיה מדובר בצו שאינו ברור דיו הנעדר תשתית עובדתית מספקת,
5 באופן הפוגם בו ומביא לבטלות הצו. אין כך הדבר, משהובאו ראיותיהם של הצדדים במהלך בירור
6 ההליך בפניי. יש להוסיף, כי משצורף המינהל כצד להליך דגן והוגשה עמדתו, שאין בינה לבין עמדת
7 המשרד להגנת סביבה האמון על החוק, סתירה כלשהיא, הרי שאותה מורכבות עובדתית ומשפטית
8 נטענת ע"י הקיבוץ, ככל שקיימת, נחלשת לצורך הדיון בבקשתו לביטול צו ההסרה, ובפרט לעניין
9 זכויות החכירה במקרקעין, שלטענת הקיבוץ לא ניתן לה ע"י המשיב משקל ראוי בעת הוצאת הצו
10 מושא הבקשה.

11

12

המתווה הנורמטיבי

13

14 לפני שאדון במחלוקות לגופן, יש לעמוד תחילה על המתווה הנורמטיבי המסדיר את ההתפתחויות
15 החקיקתיות והפסיקתיות הנוגעות להסדרת הסביבה החופית שבמרכז הדיון כאן והמהוות את אבני
16 הדרך לבחינת ההליך המונח לפניי ובשים לב לתכנית המתאר החלה בעניינינו.

17

18 חופי הים הינם כידוע משאב טבע ייחודי ומאז ומתמיד מכירות רוב מדינות העולם בצורך לשמור
19 ולשומרו לתועלת הכלל ולמנוע את הפקעתו מידי הציבור והעברתו לרשות היחיד. בע"א 1054/98 חוף
20 הכרמל נופש ותיירות (1989) בע"מ נ' עמותת אדם טבע ודין (2002), עמד בית המשפט על עיקרון זה
21 ועל דוקטרינת נאמנות הציבור שהתפתחה בהקשר זה באומרו כי "התכלית של שמירה על חופי הים
22 לתועלת הציבור ולשימוש הינה נורמה משפטית מקובלת מימים ימימה. שורשיה נטועים במשפט
23 הרומי העתיק, ונוסחו עוד בחוק היוסטיניאני שבו נקבע, כי: 'על פי המשפט הטבעי משותפים לכל
24 אדם: האוויר והמים והנוזלים, הים וביחד עמו גם חופי הים' (שם, בעמ' 409). תפיסה זו אומצה
25 במשפט הישראלי, בין היתר, בחוק הסביבה החופית. על חשיבות ההקפדה על עקרונותיה עמד
26 ביהמ"ש העליון בציינו כי "על כן יש להקפיד כי החופים כמשאב לאומי יהיו נגישים ופתוחים לציבור
27 הרחב" (עע"ס 8411/07 מעוז דניאל בע"מ נ' אדם טבע ודין אגודה ישראלית להגנת הסביבה
28 (28.1.2010), פסקאות 21-22; להלן: "עניין מעוז דניאל").

29

30 חוק הסביבה החופית בא לשרת שלוש מטרות-על כלליות ולפיהן יש לפרש את כלל החוק: הגנה על
31 הסביבה החופית, שמירת הסביבה החופית לכלל הציבור לדורותיו וקביעת עקרונות לניהול המשאב
32 בהתאם לעקרונות של קיימות, כאמור בסעיף 1 לחוק הנ"ל. החוק שם גבולות לרשויות ויחידים באשר
33 לפעילותם בחופים. אחד ההישגים החשובים בחוק הוא ההכרזה העקרונית הכלולה בסעיף 5 ולפיו
34 תחום חוף הים יהיה פתוח להליכה רגלית לכל אורכו. 'חופש המעבר' מהווה ביטוי מובהק ליישום

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

- 1 'דוקטרינת הנאמנות הציבורית' כפי שחלה מימים ימימה בתחום חוף הים. כב' השופט דניאל פיש
 2 מציין בספרו, שעל אף עיגון העיקרון בנוסח החוק נקבעו סייגים רבים אשר כתוצאה מהם נותרה
 3 ההכרזה ברמת העיקרון אל מול שימושים נוספים ואינטרסים מתחרים, הם אלה המעוגנים בסעיפים
 4 5(ב) ו-5(ג)(1)-(9) לחוק הנ"ל (דניאל פיש, "דיני איכות הסביבה בישראל", מהדורה שנייה (תשע"ד-
 5 2014), עמ' 487-489). עוד הוא מציין, כי כל דברי החקיקה העוסקים בחופי הים מציגים את החשיבות
 6 לציבור ולמטרות ציבוריות כאמור בחוק דנן ובסעיף 107(1) לחוק המקרקעין, תמ"א 35 ותמ"א 13,
 7 שהיא תכנית המתאר הארצית לחופים, שאושרה ביום 25.8.1983. כן עמד כב' השופט פיש על הקשר
 8 ביניהם לבין חוק הסדרת מקומות רחצה, תשכ"ד-1964, כאשר לגבי חופי הכנרת חל חוק מיוחד והוא-
 9 חוק הסדרת הטיפול בחופי הכנרת, תשס"ח-2008 (שם, בעמ' 493).
- 10
- 11 לצד עקרונות אלה, חלה על המקרה דנן תכנית מתאר ארצית תמ"א 13- מרחב הכנרת וחופיה אשר
 12 אושרה בשנת 1981 ומטרותיה משולבות בין שימור ופיתוח, ביחוד לצורכי נפש ורווחת הציבור,
 13 תוך שמירה על איכות מי הכנרת וקובעת מגבלות שונות ובראשן מגבלת בנייה כללית האוסרת על בניה
 14 למרחק של 50 מטרים מקו החוף המוגדר כקו מפלס הכנרת ב 209 מ' מתחת לפני המים, למעט
 15 במקומות שהתכנית מתירה אותה במפורש או באישור הוועדה המחוזית לצורך הקמת מתקנים
 16 הדרושים להבטיח אספקת מים (שם, בעמ' 497).
- 17
- 18 ברע"פ 7373/12 מלכה נ' מדינת ישראל- המשרד לאיכות הסביבה (25.11.12) נכתב כי "החוק מעגן
 19 לראשונה בחקיקה ראשית ערכים שקודם לכן אוזכרו במקורות שונים, אך לא יושמו: תפיסת
 20 הסביבה החופית כמשאב בעל ערכים ייחודיים; שמירת הסביבה החופית לתועלת והנאת הציבור;
 21 קביעת עקרונות לפיתוח בר-קיימא; זכות הציבור למעבר חופשי; קביעת קו המים העליון ועוד". עוד
 22 נפסק בע"א 1054/98 חוף הכרמל נופש ותיירות (1989) בע"מ נ' עמותת אדם טבע ודין אגודה ישראלית
 23 להגנת הסביבה (2002) כי "אין לנו אלא להוסיף כי במציאות שלנו שאלת שימור החופים והגישה
 24 אליהם מקבלת משנה חשיבות נוכח הצורך לשמר את המעט שנותר מחופי ארצנו שהפכו במהירות
 25 למשאב נדיר המנוצל באופן מוגבר ולא תמיד לטובת כלל הציבור".
- 26
- 27 השאלה המתעוררת בענייננו היא, האם יש בעובדה שהקיבוץ הוקם לפני חקיקת החוק, בהתאם
 28 להסכמי חכירה עם המינהל (המדינה) על מנת לסייע בידיו מפני הסרת כל פגיעה אשר נטען, כי היא
 29 נגרמה לסביבה החופית ואשר עיקרה בענייננו הוא הפגיעה בזכות המעבר לציבור.
- 30
- 31 המחוקק נתן למצב עובדתי כגון דא מענה בהוראות חוק הסביבה החופית ומקרים כאלה או אחרים
 32 אף הגיעו לדיון לפתחם של בתי המשפט.
- 33
- 34 אסביר במה דברים אמורים.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 ההוראה הראשונה היא זו המעוגנת בסעיף 2 לחוק, וכפי שנפסק לא אחת, פגיעה בסביבה החופית
2 הוגדרה על ידי המחוקק כ- "פעולה של אדם בסביבה החופית, לרבות כל אחת מהפעולות המפורטות
3 פסקאות (1) עד (6) להלן, הגורמת לשינוי ניכר במהלך ההתפתחות הטבעית או בשימוש של הסביבה
4 החופית" (סעיף 2 לחוק).

5
6 ההוראה השנייה מעוגנת בסעיף 4 (א) לחוק, לפיה לא יבצע אדם פעולה המהווה או העלולה להוות
7 פגיעה בסביבה החופית אלא אם כן מתקיים אחד מאלה :

8
9 הוא פעל כשבידיו אישור, רישיון או היתר שניתן לו לפי כל דין, ובהתאם לתנאיו, ולענין עבודה או
10 שימוש שלגביהם לא נדרש היתר לפי כל דין- הוא פעל בהתאם לתכנית החלה על המקרקעין.

11
12 הפעולה המהווה או העלולה להוות פגיעה בסביבה החופית נדרשה לצורך מימוש האישור, הרישיון,
13 ההיתר או התכנית כאמור לעיל, לפי העניין ;

14
15 הוא נקט את האמצעים שנקבעו, ככל שנקבעו, באישור, ברישיון, בהיתר או בתכנית בכדי לצמצם את
16 הפגיעה בסביבה החופית ולשקם במידת האפשר את הסביבה החופית ולהשיב את המצב לקדמותו.

17
18 ההוראה השלישית היא הוראת סעיף 5(א) לחוק המעגנת את זכות הציבור למעבר חופשי ומורה
19 כדלקמן :

20
21 "5. (א) תחום חוף הים יהיה פתוח להליכה רגלית לכל אורכו, בכפוף להוראות סעיף זה.
22 (ב) אין באמור בסעיף זה, כדי למנוע הקמת מכשול מלאכותי, גדר או מעצור אחר, החוסם את המעבר
23 החופשי לאורך תחום חוף הים, אם הדבר נעשה בהתאם לתכנית או היתר.

24 (ג) (1)

25 (2)

26 (8) מקרקעין בתחום חוף הים כמפורט בפסקאות משנה (א) ו- (ב) להלן:

27 (א)....

28 (ב) מקרקעי ישראל שערב יום התחילה היתה לאדם זכות שכירות לגביהם כל עוד זכות השכירות

29 לא פקעה" (הדגשה הוספה – ש.נ.).

30
31 אחד המקרים שנדונו בפסיקה מהם ניתן להקיש לענייננו הינו צ"א 15265-01-15 שיאוביץ נ' המשרד
32 לאיכות הסביבה תל אביב מדור תביעות (23.3.15). באותו הליך דן סגן הנשיאה, כבוד השופט שמעון
33 שטיין, בבקשה לביטול צו הסרה שניתן כנגד בעלים של מונוניים הממוקמים על חוף ראשון לציון אשר
34 טענו לזכות על פי הסכמי שכירות משנות ה-90 והתנגדו לצווי ההסרה שניתנו, בין היתר, בטענה כי יש

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 להם זכות להקמת המתקנים עוד לפני כניסת החוק לתוקף, וכי אין בהנחת המתקנים בדמות שמשיות,
2 שולחנות וכיסאות, דק וכיוצאה באלה כדי להוות פגיעה בסביבה החופית. באותו מקרה קבע כבוד
3 השופט שטיין, כי "שמירה על הסביבה החופית והמשאב הייחודי של חוף הים נועדה לשמש את כלל
4 אזרחי ישראל באופן המיטבי לשימוש פתוח וחופשי לזמננו אנו ולדורות הבאים, כמו גם הגנה על
5 הסביבה האקולוגית ובעלי החיים שחולקים עם בני האדם את הסביבה החופית". לפיכך "האיזון
6 בין הרצון לעשות שימושים מסחריים בחופי הים לבין האינטרס הציבורי המגולם בשמירה על
7 משאב מרכזי זה- טמון, בין היתר, בחוק החופים ובתנאים שנקבעו לתחולתו. גם השימוש המסחרי
8 לטובת המבקרים הקיימים הינו חשוב ומותר, אך זאת רק בשטחים שהוקצו לכך מפורשות וכדין"
9 (פסקאות 86-87 לפסק הדין).

10

11 ההוראה הרביעית הדרושה לצרכי ההכרעה בענייננו היא הוראת סעיף 9(א) לחוק הסביבה החופית
12 המונה את התנאים המקדימים והמחייבים להוצאת צו הסרה בהאי לישנא: "הוכח השר או מי שהוא
13 הסמיך לענין זה כי נגרמת פגיעה בסביבה החופית בניגוד להוראות חוק זה או כי קיימת הסתברות
14 גבוהה שתיגרם פגיעה כאמור, וטרם הוגש כתב אישום, רשאי הוא לצוות על מי שגרם לפגיעה או על
15 מי שעומד לעשות כן, להפסיק את הפעולה הגורמת לפגיעה ולנקוט את האמצעים הדרושים לשיקום
16 הסביבה החופית, ולהשבת המצב לקדמותו, ככל האפשר, או להימנע מעשיית הפעולה, לפי הענין,
17 הכל באופן ובתוך תקופת הזמן שתיקבע בצו ושתחילתה במועד מסירתו. לענין סעיף זה, "פגיעה
18 בסביבה החופית"- מהגדרתה בסעיף 2, לרבות הקמת מכשול, גדר או מעצור אחר החוסם את המעבר
19 החופשי לאורך תחום חוף הים, בניגוד להוראות סעיף 5".

20

21 ההוראה החמישית היא ההוראה שבמוקד העניין הנדון בפניי, קרי 'הוראת המעבר' הקבועה בסעיף
22 20 לחוק הסביבה החופית ובגדרה נקבע, כי אין בהוראות חוק זה כדי לפגוע בכל אחד מאלה:

23

24 "(1) עיסוק, פעולה, שימוש או עבודה שניתן לגביהם אישור, היתר או רשיון כדין לפני יום התחילה;
25 (2) תכנית שהיא בת תוקף ערב יום התחילה, וכל עוד התכנית בת תוקף או תכנית מפורטת המקיימת
26 את כל הוראותיה של תכנית מיתאר מקומית שהיא בת תוקף כאמור;
27 (3) התחייבות חוזית כתובה וחתומה, שענינה זכויות בניה או שימוש במקרקעין בתחום הסביבה
28 החופית, ושניתנה כדין ובסמכות בידי המדינה, ערב פרסומה של הצעת חוק שמירת הסביבה
29 החופית, התשס"ג-2003, ברשומות". (להלן: "הוראות המעבר")

30

31 כלל פרשני נוסף הדרוש לצרכי ההכרעה בענייננו הוא הכלל, שלפיו לא די שהשימוש יהיה מותר על
32 פי תכנית, אלא יש לקבל היתר לשימוש. דהיינו, כל שימוש שהינו ללא היתר, גם אם הוא שימוש
33 מותר לפי תכנית החלה על המקרקעין, מהווה שימוש חורג (ראה לעניין זה בר"ע 170/83 אורנשטיין נ'
34 מדינת ישראל, פ"ד לח(1) 276).

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 נוסף על כללים אלה, יש להיזקק להוראות החוק והפסיקה העוסקות במצב הדומה למקרה שלפנינו
 2 ובו יש תחולה להוראות המעבר עפ"י סעיף 20 לחוק. נסיבות דומות נדונו בעניין מעוז דניאל הנ"ל שבו
 3 נפסק כי, כפי שמבהירות הוראות המעבר בחוק הסביבה החופית ובתוספת השנייה שנוספה במסגרתו
 4 לחוק התכנון והבניה, אין בחוק ובתוספת האמורים כדי לפגוע בתכנית שהייתה בת-תוקף ערב
 5 תחילתם. משכך, וככל שעניין לנו בהיתר הניתן בגדרי התכנית הקיימת, אין הוא מצריך אישור של
 6 הוועדה לשמירת הסביבה החופית, כאמור בסעיף 20(2) לחוק הסביבה החופית וסעיף 11 לתוספת
 7 השנייה לחוק התכנון והבניה (שם, פסקה 22). סעיף 11 לתוספת השנייה לחוק התכנון והבניה קובע
 8 כי "אין בהוראות תוספת זו כדי לפגוע בתכנית שהיא בת תוקף ערב המועד הקובע, וכל עוד התכנית
 9 בת תוקף או בתכנית מפורטת המקיימת את כל הוראותיה של תכנית מתאר מקומית שהיא בת תוקף
 10 כאמור". כאשר מדובר בתכנית שאושרה לפני חקיקתו של חוק הסביבה החופית, מבהירות הוראות
 11 המעבר בחוק הסביבה החופית ובתוספת השנייה שנוספה כאמור במסגרתו לחוק התכנון והבניה, כי
 12 אין בחוק ובתוספת הנ"ל כדי לפגוע בתוכנית שהייתה בת-תוקף ערב תחילתם. יחד עם זאת, על פי
 13 האמור בסעיף 10 לתוספת השנייה לחוק התכנון והבניה, "הוראות תוספת זו אינן גורעות מהגבלות
 14 על בניה או שימוש בקרקע על פי חוק זה ועל פי כל דין אחר, ולא יהיה במתן אישור בידי הוועדה
 15 משום חיוב לתת אישור על פי חוק התכנון והבניה".
 16
 17 משמעותה של הוראת שמירת דינים וסמכויות זו היא, שגם אם מדובר בתכנית קודמת, הרי מקום
 18 שבו נדרש לקבל אישור לשימוש בקרקע או מקום שבו הוטלו הגבלות על בניה, יחולו הגבלות אלה.
 19
 20 יתר-על-כן, נפסק כי גם במקרה שבו חלה הוראת המעבר כאמור, הערכים החברתיים, הנורמות
 21 והמגבלות שעוצבו במסגרת חוק הסביבה החופית, יש בהם כדי להוות מקור פרשני לבחינת המקרה
 22 הנדון. לצדם של כללים אלה, יש לפעול בזהירות הראויה על מנת שלא לכלול בתוך תכניות קיימות
 23 נורמות ותפישות תכנוניות חדשות שאין להן עוגן כלשהו בהוראותיהן של אותן תכניות ישנות (עניין
 24 מעוז דניאל הנ"ל, פסקה 24).
 25
 26 עוד יש לזכור כאשר אנו דנים בשאלה של השפעת חוק הסביבה החופית על פרשנות מילים בתמ"א 13,
 27 שהגישה היא לבחון האם מדובר בהוראה בעניין מהותי. יודגש, כי ביהמ"ש העליון שאיר בצריך עיון
 28 את השאלה העקרונית, האם יש בהוראות חוק הסביבה החופית כדי להשפיע על יישומו או על פרשנותו
 29 של המונח 'קו המים העליון' בתמ"א 13. באותו עניין המפנה לעת"מ (תל אביב) 1197/09 מפלגת
 30 הירוקים נ' ועדת ערר מחוזית לתכנון ובניה תל אביב (12.5.2010) נפסק, כי "אינני סבורה כי חוק
 31 מאוחר יכול לשנות את הוראות תמ"א 13 בענין מהותי (שיש לו השלכה על זכויות קנין), כמו תיחומה
 32 של רצועת ה-100 מ', בלא שיש התייחסות מפורשת כלשהיא לענין זה במסגרת הוראות החוק (או
 33 התוכנית). הפרשנות לפיה חוק שמירת הסביבה החופית קבע את הסדר המדידה החל בעניינים
 34 הקבועים בו, ובהם בלבד, היא פרשנות סבירה, שבהעדר הוראה מפורשת אחרת בחוק, יש להעדיף

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 אותה. הכלל הפרשני לפיו חוק מאוחר וספציפי גובר על חוק מוקדם לו, אינו חל בענייננו, משום
2 שהחיקוקים השונים מתייחסים לנסיבות שונות, והם יכולים לדור בכפיפה אחת. הגם שיתכן כי
3 מוטב היה לו היה הסדר חקיקתי קוהרנטי ביחס לשני החיקוקים הללו, לא ניתן לקבוע כי זהו המצב
4 היום, ולא ניתן יהיה לעשות כן אלא אם כן ישונו הוראות התמ"א או הוראות החוק". (ראו: דנ"מ
5 1175/15 גואטה נ' הוועדה המחוזית לתכנון ובניה (25.5.15); עע"מ 6732/13 גואטה נ' הוועדה
6 המחוזית לתכנון ובניה (1.2.15)).

7
8 על האמור יש להוסיף, כי בעניין מעוז דניאל הנ"ל נדונה טענה, שלפיה האזור בו ממוקם המגרש
9 בנסיבות המקרה הנדון שם, הוא שטח שהוגדר בתמ"א 13 כ-"שטח יישוב". נפסק שם, כי העובדה
10 שתמ"א 13 מייעדת את האזור שבו נמצא המגרש ל-"שטח יישוב", אין בה כדי לשלול ממוסדות
11 התכנון המקומיים והמחוזיים את האפשרות לקבוע הגבלות באשר ליעודי הבניה והשימוש בחלקים
12 מאותו השטח (בייחוד באזורים הגובלים בחוף הים ובטיילת והמהווים את קו הבניה המשמעותי
13 הראשון לאחריהם). על כך יש להוסיף, לעניין המחלוקת שניטשה בין הצדדים לגבי הפרשנות שיש
14 לייחס למיקום הגדר בייעוד "נופש חופי" והשלכתה על הזכות הקניינית לה טוען הקיבוץ והעדר עיגון
15 לכך בתמ"א 13, כטענת הקיבוץ, הרי שהדברים האמורים לעיל אינם יכולים להתקבל בנסיבות העניין
16 שלפנינו. שכן, הלכה ידועה היא, כי יש להחיל את כללי הפרשנות שמושמים לגבי דברי חקיקה, זאת
17 לנוכח מעמדן הנורמטיבי של תכניות המתאר שהינו מעמד של חיקוק. לפיכך, נקודת המוצא בפרשנות
18 התכנית, כמו בפרשנות כל דבר חקיקה, היא לשון התכנית ולה יש ליתן את המשמעות המקובלת
19 והרגילה (ראו ספרו של א' ברק "פרשנות במשפט" (כרך שני- פרשנות החקיקה, תשנ"ג) 82)). כלל
20 פרשנות נוסף החל אף הוא על פרשנות תכנית מתאר, הוא הכלל המבקש להתחקות אחר מטרת
21 התכנית וליתן לה פרשנות המגשימה את תכליתה (ע"א 10213/03 מרחבי השרון בע"מ נ' הוועדה
22 המקומית לתכנון ובניה פתח תקווה (30.01.06)); ע"א 3213/97 נקר נ' הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה
23 הרצליה (31.8.99)). תכלית זו תאוטר ותיגור מן "המטרות, הערכים, המדיניות והפונקציות
24 החברתיות שהנורמה ביקשה להגשים", ככל שניתן למצוא להם עוגן בהוראות התכנית ובמסמכים
25 המרכיבים אותה ולרבות הקשר הדברים שבו מופיע המונח הנתון לפרשנות. מסמכי התכנית ובהם
26 התשריט המצורף אליה משמשים לפירוש הוראותיה מתוך הנחה, כי שני חלקי התכנית - התקנון
27 והתשריט - משלימים זה את זה (ע"א 3213/97).

28
29 כלל נוסף הוא הכלל, שלפיו פרשנותה של תכנית מתאר אמורה לעלות בקנה אחד עם פרשנותה של
30 תכנית שמעמדה במדרג התכנוני גבוה יותר, בשל הצורך לקיים הרמוניה תכנונית ולשמור על
31 ההיררכיה הקבועה בהקשר זה בחוק התכנון והבנייה (סעיפים 129-131 לחוק) והכל תוך הכרה בכך,
32 שאחת המטרות המרכזיות שאליה חותרים דיני התכנון במדינה מודרנית היא יצירת איזון. ועוד,
33 כאשר אנו נדרשים לפרשנות מונח בתכנית, חשוב לשים לנגד עינינו כי המונח צריך להתפרש על רקע
34 "סביבתו התכנונית" ומכלול ההוראות המקיפות אותו, וכן ראוי להדגיש כי אין להוציא מכלל

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 אפשרות שמשמעותו של אותו מונח עשויה להשתנות בהתאם להקשר שבו הוא מופיע בתכנית. כבר
2 נפסק, כי "בבואנו לפרש את מונחיה של תכנית המיתאר לא מן ההכרח הוא, כי תינתן משמעות אחת
3 לכל מונח הנזכר בה. יש לפרש שימוש מותר, שמובנו עמום, בזיקה למסגרת האזורית שהותוותה לו
4 בתכנית, דהיינו, לייעוד שלשמו נקבע כל אחד מן האזורים ושאותו הוא בא לשרת" (עניין מעוז דניאל
5 הנ"ל).

6
7 לאור הוראות החוק והפסיקה הקיימת שנסקרה בהרחבה לעיל, אנתח את המקרה המונח בפניי בשים
8 לב ליחודיותו של חוק הסביבה החופית והמטרות הציבוריות שבא הוא לשרת. להלן תובא החלטתי
9 לסלע המחלוקת- מוקדי הבניה מושא צו ההסרה וביטולו:

10
11 תחילה ראוי לציין כי לצורך הדיון, ולאחר עיון בחומר הראיות שהונח לפניי, עולה התמונה הבאה
12 העומדת בבסיס התשתית העובדתית הדרושה לבחינת הפלוגתאות שבתיק.

13
14 בין הקיבוץ למינהל נחתם חוזה חכירה משנת 1991 ולפיו בוצעה הקצאה של שטח בן 2.650 מ'
15 למסעדה. כמו כן, חלה תכנית מפורטת ג/4332 מיום 11.6.1981 בהתאם לתכנית מתאר חופי כנרת
16 1984. עוד קיימת תכנית ג/17748 עין גב מגורים 2008 שאושרה בחודש נובמבר 2011. לצד תכניות
17 אלה קיימת תכנית מתאר לחופים (תמ"א 13) אשר אושרה בממשלה בשנת 1983, קרי לפני הסכם
18 החכירה דנן. על פי תכנית זו, ההגבלות מכוח תמ"א 13 אינן חלות על אזורים המצויים בקרבת חוף
19 הים ושכבר היו מוגדרים כאזורים מיושבים לפני קבלת התמ"א. על-פי הסכם החכירה, בוצעה חכירה
20 של שטח בן 52,900 מ"ר ל-40 שנה מיום 28.8.1988 ואח"כ ל-39 שנים נוספות. מטרת החכירה הינה
21 "נופש וקייט". המקרקעין הוגדרו כמקרקעי ייעוד כשהייעוד הוא "מבני נופש ואוהלים", כהגדרתם
22 בתב"ע 1805 החכירה רק למטרה וייעוד זה. כמו כן חל אסור להשתמש למטרה וייעוד אחר ללא
23 הסכמה מפורשת ובכתב של המנהל. באשר למסעדת הדגים, מחומר הראיות עולה כי למסעדה עצמה
24 הוצגה בקשה להיתר מיום 9.2.66, כן הוצג היתר להרחבת מסעדת הדגים (היתר מיום 6.7.99) והיתר
25 נוסף מיום 10.10.94. כן הוצגה בקשה להיתר משנת 2006 העוסק ב-"היתר פיתוח נופי, מצללות ופינות
26 ישיבה, קירות היקפיים וגדרות מערבית למסעדה".

27
28 להלן התייחסות פרטנית למוקדי הבניה לפי סדר הופעתם בצו ההסרה.

29
30 **גדר בגבול המזרחי - סעיף 1 לצו ההסרה:**

31
32 **גדרות כפר הנופש - גדר הרשת:**

33
34 ייאמר כבר עתה כי דין טענות הקיבוץ להידחות, ואנמק.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 כבר עמדתי לעיל במסגרת המתווה הנורמטיבי החל במקרה שלפנינו, שעל מנת שתהא תחולה
2 להוראות המעבר, על הקיבוץ להראות שניים: כי מדובר בפעולה/גדר או מעצור אחר שנעשה בהתאם
3 לתכנית או היתר גם בהתאם למצב שהיה לפני חקיקתו של חוק הסביבה החופית וכי ניתן היתר
4 לשימוש הנטען. אמנם, הקיבוץ צירף היתר בניה ואולם, ההיתר מתייחס לקיר התומך בלבד ולא הוצג
5 בפניי היתר כלשהו המתייחס לגדר הרשת שהוקמה מעל הקיר התומך. טענות הקיבוץ להיות גדר
6 הרשת הכרחית מטעמי בטיחות בהסתמך על חוות דעת יועץ בטיחות מטעמו, אף היא דינה להידחות,
7 אחר שהוכח ע"י המשיב באמצעות חוות דעת נגדית, כי תכנית הקיר לגביה ניתן ההיתר, אינה כוללת
8 גדרות כלל ועיקר. המשיב אף נתן מענה לטענת הקיבוץ לעניין הצורך הבטיחותי בגדר הרשת והסכים
9 להצבתו של מעקה אוורירי לאור הפרשי הגבהים הקיים, שיש בו כדי להוות איזון ראוי ברוח המטרה
10 שבא החוק לשרת, הלא הוא התרת מעבר חופשי לחוף תוך ביצוע איזונים בין עקרונות אחרים דרושים,
11 כמו זה שבענייננו, והוא אלמנט הבטיחות בשטח האמור (ראו עדותו של בן דוד בעמ' 18, ש' 23-34 ועמ'
12 19, ש' 1-16). יצוין בהקשר זה כי לא מצאתי בסיכומי התשובה מטעם המבקש נימוק ענייני לדחיית
13 הדרישה של התקנת מעקה בטיחות אוורירי. טענתו להעדר הצורך בעשיית הבחנה בין הקיר מושא
14 היתר הבניה לבין גדר הרשת המותקנת מעליו שלא הוכח כי הוצבה עפ"י היתר כדון, אינה יכולה
15 להתקבל, אחר שהתרשמתי בביקור במקום כי גדר רשת זו אכן מהווה חסימה של המעבר החופשי
16 לחוף. הדברים מקבלים משנה תוקף לאור התרשמתי ולפיה גדר הרשת מונעת וחוסמת את המעבר
17 לחוף היס באופן הרמטי, בעוד שמעקה אוורירי מאפשר מעבר כנדרש ונותן מענה ופתרון לבעיית הפרש
18 הגבהים. בשים לב לאמור בחוות הדעת מטעם הקיבוץ, הרי שבעת שנוצר הפרש גבהים כגון זה
19 שבענייננו, נדרש להציב מעקה שיקבל היתר של מוסדות התכנון. היתר שכזה כלל לא הוצג על ידי
20 הקיבוץ והדבר פועל לחובתו. יתרה מכך, הקביעה בחוות הדעת ולפיה יש להציב מעקה קשיח ויציב
21 שיחסום את הגישה וינתבה רק לכפר הנופש, אינה מצויה בתחום מומחיותו של יועץ הבטיחות מטעם
22 הקיבוץ. [ראו עמודים 6-7 לפרטי ביקור במקום].

24 על יסוד האמור, אני דוחה את הבקשה המתייחסת לביטול צו ההסרה העוסק בגדר הרשת המהווה
25 אחד המוקדים עפ"י סעיף 1 לצו ההסרה דנו, ובשים לב לעמדת המשיב בעניין, אני קובעת כי צו
26 ההסרה עומד בתוקפו. ואולם, אין מניעה כי יוצב מעקה אוורירי המונע נפילה, המאפשר מעבר רצוני
27 דרכו, וזאת בכפוף לקבלת היתר מהרשויות המוסמכות והוראות הדין. לפיכך, על מנת לאפשר
28 היערכות, אני דוחה את מועד כניסתו של צו ההסרה בנוגע לגדר הרשת ב-30 ימים (מיום קבלת פסק
29 הדין) בהם יפעלו הצדדים מול המוסדות הרלוונטיים למיצוי הליך הסדרת הצבת מעקה אוורירי
30 כמתואר לעיל.

גדר מערבית:

כבר כאן יצוין כי דין טענת הקיבוץ, להידחות.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 גם בעניין זה לא עלה בידי הקיבוץ להציג בפניי תשתית עובדתית ומשפטית שיש בה כדי להביא לקבלת
2 טענתו לביטול צו ההסרה המתייחס למוקד זה. הוכח על ידי המשיב, כי הגדר האמורה נמצאת בתחום
3 תכנית 6525 בייעוד נופש חופי (ולא אחסון כטענת הקיבוץ). לא הוצג בעניינה של גדר זו היתר בניה,
4 ולכן כל עוד לא הוצגה ע"י המבקש אסמכתא ולפיה מדובר בשימוש שקיבל אישור, היתר או רישיון
5 כדין לפני יום התחילה שנקבע בחוק הסביבה החופית, הרי שאף אם מדובר במצב שהיה קיים קודם
6 לכן, אין בכך די ועל המבקש את ביטול צו ההסרה להראות, כי נתקבל בגין גדר זו אישור, היתר או
7 רישיון כדון, דבר שלא נעשה בענייננו. (ראו עדות בן דוד בעמ' 19, ש' 10-34 ועמ' 20).

8
9 על יסוד האמור, אני דוחה את הבקשה המתייחסת לביטול צו ההסרה העוסק בגדר מערבית של כפר
10 הנופש המהווה אחד המוקדים עפ"י סעיף 1 לצו ההסרה דנן, לאלתר.

11
12 **גדר אחת לאורך רצועת החוף בשטח שבין כפר הנופש לבין חצר משק הקיבוץ עין גב - סעיף**
13 **3 לצו ההסרה;**

14
15 בסיכומי טענותיהם, כינו הצדדים גדר זו ב- "הגדר לאורך מטע התמרים". גדר זו משתרעת על פני
16 מספר חלקות והיא הוגדרה כגדר המזרחית בכביש 92, חלקה 6 וחלקה 11.

17
18 בדיון שהתקיים בפניי, הודה מר לביא מטעם הקיבוץ, בריש גלי, כי חלקה 11 לא נמצאת כלל בתחום
19 המשבצת, אלא היא נמצאת ב- "ייעוד נופש חופי" ואף אישר כי אין לקיבוץ הסכם לגביה עם המינהל.
20 עוד העיד הלה, כי "חלקה 11 היא לא בהסכם, זאת אומרת שחורגנו לשטח הזה" (עמ' 7, ש' 10-26).
21 כן ראו עדותו (שם, ש' 27-34) לעניין הגדר המזרחית בחלקה 6 וליתר המוקדים מושא סעיף 3 לצו
22 ההסרה, כאמור בעמ' 8-10 לפרט' ולרבות אי מסירת גרסה חד משמעית לגבי החלקים שהקיבוץ טוען
23 כי הוסרו על ידו. מנגד, העיד מר בן דוד כי אם הקיבוץ יבצע הסרה שתענה על דרישת המשיב, הוא
24 יסתפק בכך ולא ידרוש הסרה מלאה של הגדר (ראו מלוא עדותו בעמ' 17, ש' 28-34 ועמ' 18, ש' 1-22).
25 במעמד הביקור במקום התברר, כי הקיבוץ לא הסיר את הגדר בחלקה 11.

26
27 דומני, כי המחלוקות שהתעוררו בהמשך לעניין אופן יישום הדרישה להסרת הגדר לאורך מטע
28 התמרים, כשמחד מבקש המשיב להבטיח מעבר לציבור מכיוון כביש 92 לתוך אזור חוף הכנרת
29 באמצעות פתח הקרוב לגדר הצפונית, ומאידך קיים צורך של הקיבוץ לעשות שימוש באותם שטחים
30 לצרכים חקלאיים והיענותו לפתיחת פתחים כל 50 מטרים, הרי שלא ניתן לומר שנפל פגם בשיקולים
31 של המשיב בהוצאת הצו או דרך יישומו המצדיק התערבות בית משפט [ראו עמ' 9-8 לפרט' ביקור
32 במקום]. הטענה ולפיה עם הוצאת הצו אין צורך לתאם את פתיחת הפתחים עם המשיב, לא יכולה
33 להתקבל, אחרת ירוקן מתוכן מנגנון הפיקוח שביקש חוק הסביבה החופית לאפשר והנתון כאמור
34 לסמכותו של המשרד להגנת הסביבה. לא מדובר במצב בו סמכות זו מופעלת מטעמים המחייבים

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 התערבות של בית המשפט ומשכך, בשים לב להעדר קיומה של מחלוקת אמיתית ביחס לאמור בסעיף
2 3 לצו, אני קובעת כי על הקיבוץ לקיים את דרישות המשיב כאמור בסעיף 3 לצו ההסרה על ידי יצירת
3 פתחים שאת מיקומם יתאם עם המשיב.
4

2. גדרות צפונית ודרומית - סעיף 4 לצו ההסרה;

5
6
7 כחלק מסעיף 4 לצו ההסרה, ניתנה הוראה להסרת שתי גדרות: האחת- גדר צפונית הצמודה למסעדת
8 הדגים לגביה התייטר הצורך במתן הכרעה בהתאם להתייחסותי לכך בביקור במקום (עמ' 4, ש' 1
9 לפרט' ביקור במקום) והשנייה- הגדר הנמצאת בסמיכות לאתר ההנצחה.

10
11 בדיון שהתקיים בפניי, מסר מר לביא מטעם הקיבוץ כי גדר אתר ההנצחה מגיעה לנקודה (209.55-)
12 כשעל פי תכנית 17748 החלה על גדר זו, קיימת זיקת הנאה לציבור ומשמעותה "לאפשר מעבר
13 לציבור", בין היתר, לטובת שביל סובב כנרת ומעבר בכלל (עמ' 10, ש' 34-22 ועמ' 11, ש' 4-1). כן ראו
14 ההסבר לאותן חריגות, כפי שמסר בחקירתו החוזרת בעמ' 13, ש' 12-19.

15
16 במעמד הביקור במקום, מסר מר גבאי בפניי כי "הגדר הדרומית נמצאת על שטח שיעודו פרטי פתוח
17 עם זיקת הנאה לציבור. זו תכנית שהקיבוץ יזם ואושרה ב- 2012. משמעות חסימת הגדר היא ששני
18 ק"מ מכאן ודרומה עד לגבול הצפוני והדרומי של כפר הנופש, כשני ק"מ שאינם ניתנים לניצול ונגישות
19 הציבור. הטענה שניתן לרדת לתחום תנוודות המפלס לתוך שטח האגם לא ניתנים להסדרה כי אי אפשר
20 לבנות שטח גישה לאגם ולא להסדיר שביל סובב כנרת. הכוונה שלא יושקעו משאבים ליצירת שביל
21 סובב כנרת. אין כאן ירידה מסודרת לחוף מאזור ההנצחה לכן הסרת הגדר החיה תאפשר נגישות
22 ומעבר מצפון לדרום ולהיפך. אתרי הנצחה בד"כ הם נכס ציבורי ולכן הטענה שלייד את המקום הוא
23 טענה שאפשר לאכוף באמצעות פקח ולא באמצעות גדר" (עמ' 5, ש' 20-13 לפרט' הביקור במקום).
24 בהמשך הסבירה ב"כ המשיב, כי ההתנגדות הינה להקמת גדרות כאשר אלה מבוצעות ללא קבלת
25 היתר, כפי שבענייננו, והיא תקפה כל עוד אין היתר שיענה על דרישות החוק והתכנית החלה באותו
26 מקום (עמ' 6 לפרט' ביקור במקום).
27

28 אמנם, הקיבוץ העלה טענות כבדות משקל המתייחסות לאתר ההנצחה המחייבות נקיטת משנה
29 זחירות. ברם, מאחר ואף לשיטת הקיבוץ מדובר באתר הנצחה שאינו מוכרז, הרי שיש לבחון את הדבר
30 בהתאם להוראות החוק. על-פי סעיף 5(ג)(7) לחוק הסביבה החופית, ההוראה לעניין המעבר החופשי
31 לאורך החוף לא תחול ביחס ל- "שמורות טבע וגן לאומי כהגדרתם בחוק גנים לאומיים" או עפ"י סעיף
32 5(ג)(9) "אזורים או מיתקנים אחרים שקבע השר בצו, ובכלל זה אזור או מיתקן שהכניסה אליו
33 והשימוש בו מוגבלים מטעמי ביטחון, בטיחות או הגנה על ערכי טבע וכן אזורים בתחום חוף הים
34 של ים סוף המשמשים את נמל אילת...".

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 ההגנה הניתנת מכוח חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-
2 1998, מתייחסת רק לאתר הנצחה 'מוכרז' ולא כך הוא המצב בענייננו. בהתאם לסעיף ההגדרות
3 (סעיף 1) של חוק גנים לאומיים, מדובר באתר הנצחה "שהוכרז כאתר הנצחה".
4

5 משכך, מאחר ומדובר באתר הנצחה שאינו מוכרז, הרי שאין כל תחולה לחריג שצינתי לעיל. יתרה
6 מכך, לא הונח בפניי קיומו של צו שניתן על ידי השר בעניין הנדון. לאור זאת, לאחר ששקלתי את
7 האיזון הדרוש בעניין זה בשל הרגישות שבדבר, ובשים לב לעמדת המשיב שהיה ער לרגישות זו, סבורה
8 אני כי יש לקבל את עמדת המשיב ולפיה יותר הצו על כנו, בכפוף לכך שהקיבוץ יוכל לגדר את
9 ההנצחה, בהתאם ובכפוף להוראות הדין, ובכך יאפשר רצועת מעבר רחבה ונגישה לציבור ולא יפגע
10 בזכות הציבור למעבר חופשי.
11

12 תימוכין למסקנה זו, מצאתי דווקא בראיות שהוגשו על ידי הקיבוץ והכוונה לתכנית מפורטת ג/17748
13 עליה אעמוד בהרחבה בהמשך בעת שאעסוק במוקדי צו ההסרה המתייחסים למסעדת הדגים והסובב
14 אותה, אך לצורך העניין כאן אציין בתמצית כי אף על פי תכנית זו, האמור בסעיף 6.23 להוראות
15 מלמד, כי סוגיית אתר ההנצחה והיותו בלתי מוכרז, על כל המשתמע מכך, לרבות ההליכים
16 המשפטיים והמנהליים העומדים בפני הקיבוץ לצורך הסדרתו, ידועים לו, ויעיד על כך פרוטוקול הדיון
17 שצירף הקיבוץ כנספח 16, ובו נכתב בסעיף 6.24, בין היתר, ש-"הטיפול שנועד לאתר לפי תכנית זו
18 יבוצע אחרי שהוכרז האתר לאומי או כאתר הנצחה לפי חוק גנים לאומיים ושמורות טבע
19 התשכ"ג 1963 וע"י גופים הממונים על אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, לפי העניין בחוק האמור.
20 הגבולות המדוייקים של כל אתר ייקבעו בתכנית מפורטת" (ראו האמור בפרוטוקול לעניין אתר
21 ההנצחה והצורך בהסדרה).
22

חלק ממסעדת הדגים - סעיפים 5-6 לצו ההסרה :

23 אין חולק, והדבר אף עולה מחומר הראיות שהונח לפניי, כי למבנה המסעדה השוכן בחלקה 18 גוש
24 15116 אכן ניתן היתר כדין (נספח 10 לבקשה). ההיתר המקורי עבר שינויים כאלה ואחרים
25 המתייחסים למבנה המסעדה עצמו, כפי שעולה ממקבץ המסמכים שצורפו כחלק מנספח 10 הנ"ל.
26 ברם, הצדדים לא חלקו על המבנה עצמו אלא על השטחים והמתקנים הסובבים אותו אשר הפכו,
27 הלכה למעשה, לחלק בלתי נפרד מהמסעדה.
28
29

30 כן עולה מחומר הראיות שהובא לעיוני, כי ביום 12.12.1991 חתם המינהל עם הקיבוץ על חוזה חכירה,
31 לפיו הוקצה שטח של 2.650 דונם לקיבוץ כשטח למסעדה וכך הוגדרה מפורשות מטרת החכירה.
32 באותו מועד, חלה על המגרש תכנית מפורטת מסי 2295. מכאן, לעניין המסעדה קיים היתר כדין שניתן
33 לפני תחולת חוק הסביבה החופית, דבר השולל את הרשות מידי המשיב להוצאת צו להסרת המסעדה,
34

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 צו אשר ממילא לא ניתן. יחד עם זאת, חשוב לציין כי על פי הסכם חכירה הני"ל, ביצוע שינוי ייעוד,
2 שינוי קיבולת הבנייה, בנייה נוספת, פיצול וכדומה מחייב קבלת הסכמת המנהל מראש ובכתב. זאת
3 ועוד, ההסכם כלל את התחייבות הקיבוץ הנובעת מכך, ששטח המגרש וגבולותיו אינם סופיים
4 ועלולים לחול בהם שינויים כתוצאה משינויים בתכנון עפ"י חוק התכנון והבניה, והכל כמפורט בסעיף
5 11 להסכם, על כל המשתמע מכך (סעיפים 9 ו-11 להסכם החכירה-נספח 11 לבקשה).
6
7 בעניין זה אוסיף ואציין, כי במעמד הביקור במקום מסרה ב"כ המשיב שכל התוספת שאינה על פי
8 היתר הינה בשטח 350 מטר, דהיינו אין עסקינן בתוספת של מה בכך (עמ' 2 לפרטי ביקור במקום).
9 כאמור, ההסכם עם המינהל וזכויות קנייניות כפופות לכל דין אחר והוא בעניינינו חוק הסביבה
10 החופית. יחד עם זאת, אין בהליך דנן כדי להוות מקור לפתרון סוגיות קנייניות שמי מהצדדים טוען
11 להן. האמור בסיכומיו של הקיבוץ, ולפיו אין בנמצא היתר בניה לשטח ההרחבה של המסעדה וכי
12 הקיבוץ פועל היום להסדרת שטח זה, די בו כדי לסתום את הגולל על טענת הקיבוץ לקיומו של פגם
13 או חוסר סבירות בהוצאת הצו המורה על הסרת הפגיעה בזכות המעבר של הציבור לחוף, זאת כתוצאה
14 מהמכשולים שגורמת רחבה זו על כל המצוי בה. דברים אלה באים להוסיף על הודאתו של העד לביא
15 מטעם הקיבוץ ולפיה לגבי ההרחבה של המסעדה "אני יודע שהוכנה לי בקשה להיתר, נכון להיום
16 היתר לא נמצא" (עמ' 5 לפרטי, ש' 20 ואילך ועמ' 6, ש' 25-1). אמנם, הקיבוץ ציין כי כבר קיימת תכנית
17 שהומלצה להפקדה, ברם לא הוצגה אסמכתא כי הליך זה הושלם. באשר להליך תכנוני זה, ומבלי
18 להביע דעה לגבי היתכנותו, הרי שמדובר בהליך שעודנו בחיתוליו ואין בפניו כל אינדיקציה כי מדובר
19 בהליך העתיד להסתיים בקרוב (ראו והשוו בעניין שיאוביץ הני"ל, פסקה 104).
20
21 הטענה, לפיה שטח ההרחבה ממוקם ביעוד מגורים שאין בו כדי להקנות זכאות למעבר חופשי לציבור
22 בשטח האמור, ללא עריכת איזון שימנע את הפגיעה בפעילות המסחרית של המסעדה, אינה יכולה
23 להתקבל בנסיבות העניין שכן, הקיבוץ הודה כי שטח ההרחבה של המסעדה הינו ללא היתר ולראיה
24 קיבוץ נקט בהליכי הסדרה כבר בשנת 2015 וכאמור לא הובאו לעיוני עד לכתיבת שורות אלה ראיות
25 לכך שהליך זה אכן נשא פרי. הטענה, שלפיה אין בבניה זו כדי להוות פגיעה בסביבה החופית על פי
26 הגדרתה בחוק, אינה יכולה להתקבל, שכן גם בביקור שערכתי במקום התרשמתי באופן בלתי אמצעי
27 כי יש בשימוש הנעשה בשטח ההרחבה של המסעדה כדי להוות פגיעה בזכות המעבר החופשי אל החוף.
28
29 לעניין הפרגולות, עולה מטענות הצדדים והחומר שהוגש לתיק, כי קיים אמנם היתר להצבת פרגולות
30 ואולם, בפועל הפרגולות שנבנו הוצבו בצורה שאינה עונה על ההיתר שניתן, דבר שהקיבוץ למעשה
31 מודה בו (נספח 13 לבקשה). בעניין זה, הובאו לעיוני בקשה להיתר בניה וכן היתר הבניה עצמו מס'
32 71/2006/16 (חלק מנספחים 10 ו-13 לבקשה) ומהם עולה, כי ניתן היתר לביצוע העבודות הבאות:
33 פיתוח נופי, מצללות ופינות ישיבה (מערבית למסעדת הדגים) בשטח 165.48 מ"ר וקירות
34 היקפיים/גדרות בשטח 90.20 מ"א. מכאן ניתן ללמוד, כי ככל הנראה חלה על חלקה 18 שבדנן תכנית

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

- 1 מפורטת ג' 5597/2006/16 הנ"ל העוסק, בין היתר, את התכנית הקודמת שמספרה 2295. היתר מס'
 2 ניתן ביום 13.3.07, היינו לפני מתן צו ההסרה דנן. ברם, קיומו של היתר אין בו כדי לסיים את
 3 המחלוקת, שכן בענייננו הודה הקיבוץ כי טענות המשיב לעניין אי התאמת הפרגולות וכל יתר
 4 המתקנים להיתר מיום 13.3.07, בדין יסודן.
 5
 6 אלא מאי, המשיב נסמך בצו ההסרה שניתן על ההגדרות שניתנו לשטח ההרחבה וכן לשטח החצר של
 7 המסעדה ועליהם ממוקמים המתקנים מושא צו ההסרה בהתאם לתכנית ג' 17748 ובה הם הוגדרו כ-
 8 "שטח מגורים" וכן "שטח פרטי פתוח".
 9
 10 לצורך הכרעה במחלוקת זו, יש לעיין בתכניות התקפות החלות על השטח ופרשנותן, שכן כידוע תכנית
 11 הינה בבחינת דין ופרשנותה מסורה לביהמ"ש (ע"א 8797/99 אנדרמן נ' ועדת הערר המחוזית
 12 20.12.01); ע"מ 8831/04 הועדה המקומית לתכנון ובנייה חולון נ' פז חברת נפט בע"מ (23.9.07)-
 13 במקרים אלה נדונה פרשנות הייעוד "**שטח פרטי פתוח**" כאשר לצדו של כלל פרשני זה עומד כלל
 14 היסוד בדיני תכנון ובניה ולפיו לא יינתן היתר אלא אם השימוש מתאים לתכנית החלה.
 15
 16 התכנית המפורטת ג' 17748 (נספח 14 לבקשה) אושרה בחודש ספטמבר 2011, קרי לאחר מתן היתרי
 17 הבניה הנ"ל שהאחרון בהם הוא משנת 2007, וכן לאחר כניסתם לתוקף של חוק הסביבה החופית
 18 ותמ"א 13 המתייחסת מפורשות בסעיף 1.6 להוראות התכנית ליחס שבין התכנית המפורטת החדשה
 19 משנת 2011 לבין התוכניות המאושרות הקודמות. מכאן, יש להיצמד לאמור בתכנית זו ולבחון את
 20 פרשנותה ולהעדיפה על פי כל מצב תכנוני קודם, כאשר ההנחה היא כי תכנית זו באה להסדיר בין
 21 המצב התכנוני החדש לבין תכניות מאושרות קודמות ולרבות העובדה, כי תכנית זו באה לתת הסדרה
 22 תכנונית, בין היתר, ברוח חוק הסביבה החופית המהווה חקיקה חדשנית בתחום. דברים אלה, יש בהם
 23 כדי ללמד, כי הדרישה לעשות הבחנה חדה להכשרת כל בניה שהייתה קודם לכניסת החוק לתוקף
 24 אינה יכולה להתקבל, ובמקומה יש לבחון את מוקדי ההסרה בחלקות מושא התכנית המפורטת,
 25 בהתאם לאמור בה. בתכנית המפורטת הנ"ל המתייחסת לחלקות 4,7,8,29 בשלמותן ולחלקות
 26 2,3,5,6,11,25,33 בחלקן, נכתב, בין היתר, כי התכנית החדשה כפופה לתמ"א 35 (הנחיות סביבתיות)
 27 – רגישות נופית סביבתית גבוהה שטחי שימור משאבי מים (מיום 27.12.05) וכן לתשריט מרקמים-
 28 מרקם חופי שטח בנוי. כמו כן, קיים בינה לבין תמ"א 13 יחס מסוג **אישור ע"פ תכנית מתאר ארצית**
 29 – **אישור לבניה בתחום 50 מטרים מקו המים (ישיבה מס' 444 מיום 12.12.10) ע"פ תכנית מיום**
 30 **8.2.05.**
 31
 32
 33

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 לתכנית החדשה היו מספר מטרות כאשר העיקריות שבהן והרלוונטיות לענייננו היא חילופי שטחים
2 בין שטח למגורים ושטח שייעודו מבני ציבור וכן הסדרת מבנה קיים והכללתו בשטח המגורים. אחת
3 מהוראות התכנית העיקריות הייתה שינוי משטח שייעודו שטח פרטי פתוח לשטח שייעודו מגורים וכן
4 אישור לבניה בתחום 50 מטרים מקו המים (סעיפים 2.2.3 ו-2.2.7 להוראות התכנית). בסעיף 4.3.1
5 להוראות תחת הכותרת 'שטח פרטי פתוח' נכתב, כי "השטח הצבוע ירוק בהיר ותחום בירוק כהה
6 הינו שטח פרטי פתוח. שטח זה ישמש לגינון ופיתוח נופי, נטיעות, סככות צל, שבילים להולכי רגל,
7 שביל סובב כנרת, עבודות ניקוז. בתא שטח זה תותר זיקת הנאה למעבר הציבור, לטובת שביל סובב
8 כנרת". (ראו גם יתר הוראות התכנית). עוד נקבע בסעיף 6.10 תחת הכותרת "מבנים קיימים", כי
9 מבנים קיימים "הם מבנים הבנויים כחוק מכוח תוכנית מאושרת הקודמת לתוכנית זו ומבנים קיימים
10 לפני שנת 1965". על מבנים אלו חלות ההוראות שפורטו בסעיפים א-ב, אך בסעיף ג' נכתב מפורשות
11 כי "סעיף זה לא חל על מבנים קיימים בתחום 50 מטר מקו החוף". כן נכתב תחת הכותרת "מימוש
12 התוכנית"- זמן משוער לביצוע התכנית 15 שנים מיום אישורה.

13

14 ייאמר כבר עתה כי במחלוקות אלה יש לקבל את עמדת המשיב, ואבאר.

15

16 יש להצר על כך, שחרף הודאת הקיבוץ בעובדה כי הפרגולות נבנו שלא בהתאם להיתר כבר במעמד
17 הביקור במקום, הוא לא השכיל להתאים אותן להיתר שלטענתו נמצא בידי עד לכתיבת שורות אלה.
18 תחת זאת, הוא הסתפק בהצהרה ולפיה אין מניעה להתאים את הפרגולות להוראות ההיתר (ראו
19 גם עמ' 2 לפרוטוקול ביקור במקום). הואיל והמשיב לא חלק על עצם קיומו של היתר כדן, אם כי
20 חלק על עמידת הקיבוץ בתנאי ההיתר, ובשים לב להוראות התכנית המפורטת החדשה ג/17748 עליה
21 עמדתי קודם לכן, אני קובעת כי ניתנת בזאת לקיבוץ הזדמנות לתקן את הצבת הפרגולות באופן
22 שתאמנה לתנאי ההיתר שניתן ביום 27.6.06 והופק ביום 13.3.07, על פרטיו השונים, ובלבד שהן
23 תעמודנה בהוראות תכנית ג/17748 הנ"ל וההוראות המתייחסות אליהן. דברים אלה יפים לעניין
24 השולחנות, הכיסאות, ובר המשקאות המוצבים ברחבת חצר המסעדה, כך שהצבתם תהיה תואמת
25 לאמור בהיתר המתיר ביצוע עבודות פיתוח נופי, מצללות ופינות ישיבה מערבית למסעדת הדגים
26 בשטח 165.48 מ"ר וקירות היקפיים/גדרות בשטח 90.20 מ"א.

27

28 מכאן נעבור לשטח החצר של המסעדה.

29

30 יצוין כבר כאן, כי עמדתו של הקיבוץ בנושא זה אינה יכולה להתקבל ואין בטענה, כי די בפתיחת
31 השערים בצדי המסעדה/ יידוע הציבור אודות המעבר/ עריכת סידור הולם של הכיסאות והשולחנות,
32 על מנת לאפשר זכות מעבר חופשי, כהגדרתה בחוק הסביבה החופית, והנימוקים העומדים ביסוד
33 החלטתי לעניין יתר המוקדים ברחבת המסעדה יפים ונכונים הם גם ביחס לשטח חצר המסעדה,
34 ואסביר.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 בביקור שערכת במקום התרשמתי מקיומו של מעבר צר שאינו הולם את הדרישה למעבר חופשי
2 לציבור ואף לאחר שביקשתי לדעת במעמד הביקור לאן המעבר מוביל נעניתי, כי "לגדר הדרומית של
3 המסעדה. המעבר מוביל לדרום המסעדה או הגדר הצפונית סמוך ליד לבנים" (נעמ' 2-1 לפרוטוקול
4 ביקור במקום). לטעמי, הימצאות כיסאות ושולחנות ומיקומם אינו מאפשר קיומו של מעבר מספיק
5 המתיישב עם דרישות חוק הסביבה החופית ואין בהצבת שלט במקום כדי לתת מענה ענייני ומספק
6 לקיום מעבר כאמור.

7
8 בעדותו של מר לביא מטעם הקיבוץ בפניי הוא אישר, כי חצר המסעדה ולרבות המתקנים המונחים
9 בה ממוקמים בשטח שחלות לגביו שתי תכניות מס' 17748 ו- ג'5597 (בהתאמה), כאשר ייעודה של
10 חצר המסעדה הוא "שטח פרטי פתוח". עיון בסעיף ההוראות של שפ"פ בתכנית ג'17748 מעלה, כי
11 הייעוד כולל, בין היתר, גינון ופיתוח נופי, סככות צל, שבילים להולכי רגל, שביל סובב כנרת. ניסיון
12 הקיבוץ לתת לאמור פרשנות מצמצמת ולפיה מדובר "בחלק קטן של השטח" לא נתמכה בראיות
13 המוכיחות זאת (ראו עדות מר לביא בעמ' 6, ש' 26-34 ובעמ' 7, ש' 1-9).

14
15 כמו כן, כפי שעולה מהתכנית המפורטת הנ"ל, שטח ההרחבה כמו גם שטח חצר המסעדה הוגדרו על
16 פי תכנית זו כשטח "מגורים". הקיבוץ אשר היה ער להגדרה זו הגיש תכנית מפורטת עין גב תיירות
17 ג/22110 (תכנית מפורטת 214-0298430) אודותיה ניתן ללמוד מפרוטוקול הדיון מיום 1.4.15 שצורף
18 לבקשה של הקיבוץ כנספח 16 וממנו עולה, כי העניין טרם הוסדר סופית מבחינה תכנונית ולרבות
19 הצורך בהסדרת שטח המסעדה והסובב אותו כשטח מסחרי, לאחר שהוגדר בתכנית החדשה כשטח
20 מגורים או כשטח פרטי פתוח, לפי העניין. לאור זאת, אין בידי לקבל את העמדה שאימץ הקיבוץ כפי
21 שעולה מעמ' 24 לפרט'. יש להדגיש, כי ניסיון הקיבוץ לטעון ששטח המסעדה שונה לשטח בייעוד
22 מגורים, כטעם לקבלת הבקשה, אינו יכול לסייע בידו שכן, אף אם הדברים נכונים הם, אין בכך כדי
23 להכשיר בניה או פעולה המחייבת היתר, רק על סמך הטענה כי השימוש הנעשה במקום הינו שימוש
24 מותר על פי תכנית, באשר שימוש זה צריך להיות מותר גם על פי היתר (ר"ע 170/83 אורנשטיין נ'
25 מדינת ישראל (5.12.1983)).

26
27 עוד יצוין, כי טענת הקיבוץ, שלפיה אי איתורם של היתרי בנייה בשל חלוק הזמן אינו מלמד בהכרח
28 שאין בנמצא היתרים כדון, אף היא דינה להידחות ולו מאחר ולא הוצגו ולא פורטו בפניי כדבעי
29 ניסיונותיו לאיתור היתר בניה אלה.

30
31 טענת הקיבוץ בדבר הפעלת הסמכות ע"י המשיב שלא כדון וכן תקינות הליך הוצאת הצו ;

32

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

- 1 מהאמור בסעיף 9 לחוק הסביבה החופית, לא יכולה להיות מחלוקת כי לשר או מי שהסמיכו לכך
2 מוענקת הסמכות לפעול להסרת הפגיעה בסביבה החופית על פי הגדרתה בחוק, והכל בהתאם לשיקול
3 הדעת שהקנה לו המחוקק.
4
5 כזכור, הקיבוץ טען בסיכומיו לקיומם של פגמים שנפלו בהוצאת הצו, כאשר מדובר לגישתו בצו שאינו
6 ברור דיו, אינו כולל תשתית עובדתית מספקת, וכי שיקול הדעת שבבסיס הצו הינו לוקה בפגמים.
7
8 כידוע, הביקורת השיפוטית על החלטת הרשות מתמצה בבדיקה האם החלטת הרשות נתקבלה ללא
9 משוא פנים, בלא הפלייה, כשהיא מושתתת על טעמים ענייניים וללא שיקולים זרים ואם מצויה היא
10 בתחום הסבירות. בהקשר זה יודגש, כי אין נפקא מינה אם ביהמ"ש היה מגיע להחלטה שונה.
11
12 צו להסרת הפגיעה בסביבה החופית, הנדון באצטלה של המשפט האזרחי-מינהלי הינו מעשה מינהלי
13 של רשות מינהלית, היא המשרד להגנת הסביבה בעניינו. ככל מעשה מינהלי, הוא נהנה מחזקת
14 התקינות, אלא אם הוכח על ידי הטוען זאת כי נפל בו פגם, כגון קבלת ההחלטה המינהלית מבלי
15 שהסתמכה על התשתית העובדתית הרלוונטית, בין היתר, כאשר לא הייתה בפני מקבל ההחלטה
16 תשתית עובדתית מלאה ואמתית הרלוונטית לעניין. הלכה זו קיימת ביחס לצו הריסה מינהלי ואני
17 סבורה שניתן להחילה, בשינויים המתחייבים, גם על צו מינהלי מכוח חוק שמירת הסביבה החופית.
18
19 הכלל הראשון הדרוש לעניינו הוא כלל סבירות ההחלטה. הלכה פסוקה היא, כי ביהמ"ש יתערב
20 בהחלטה המנהלית רק במקרים בהם חוסר הסבירות הינו בולט וצורם, ובכל מקרה לא ימיר בית
21 המשפט את שיקול דעת הרשות המנהלית בשיקול דעתו שלו. נפסק, "ימנע בית המשפט משיים עצמו
22 תחת הרשות המנהלית, ומלהורות לה כיצד עליה ליישם סמכותה. בית המשפט אינו נדרש לבצע את
23 שיקול הדעת במקום הרשות. אין לו את הכלים- אין זה מתפקידו- לקבוע מהו ההסדר הנכון והראוי
24 ביותר בעניין מנהלי- מקצועי". (בג"צ 82/02 צבי קפלן נ' מ"י (30.6.04)). מנגד, רשות מנהלית מחויבת
25 להפעיל את שיקול דעתה בתום-לב, על יסוד שיקולים ענייניים, בשוויון, בסבירות ובמידתיות. החלטה
26 מינהלית נתונה למבחן הביקורת השיפוטית שתבחן את עמידתה באמות המידה האמורות, ובין היתר,
27 את הימצאותה במתחם הסבירות. לא אחת נפסק, כי החלטה החורגת ממתחם הסבירות היא החלטה
28 שניכר בה, כי הרשות לא נתנה דעתה לכלל השיקולים הרלוונטיים או שלא ניתן משקל ראוי לשיקולים
29 מסוימים, כך שהאיזון הפנימי בין השיקולים המרכיבים את ההחלטה מעוות. כן נפסק כי יש ליתן
30 לרשויות המופקדות על כך מרחב בחירה רבה, במיוחד כאשר מדובר בהחלטה מקצועית הנתונה
31 למומחיות מיוחדת. אין באמור כדי להימנע כליל מביקורת שיפוטית, יחד עם זאת, התערבות שיפוטית
32 בהחלטה מינהלית תיידרש רק כאשר הפעלת שיקול הדעת נפגמה, וכאשר נמצאה פגיעה בזכויות אדם
33 שאינה כדון (בג"ץ 4675/03 פינור פרמצבטיקה ישראל בע"מ נ' מנכ"ל משרד הבריאות (12.5.01)).
34

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

- 1 כלל נוסף הוא, מידתיות ההחלטה כאשר אמות המידה לבחינת מידתיותה של החלטה כזו הן אלה
 2 הקבועות בפסקת ההגבלה, קרי מבחן האמצעי המתאים, מבחן האמצעי שפגיעתו פחותה, ומבחן
 3 המידתיות במובן הצר.
 4
 5 כלל ידוע הוא, כי כל החלטה של רשות מינהלית חייבת להתבסס על הליך יסודי ומקיף הכולל איסוף
 6 התשתית הראייתית הרלוונטית להחלטה; בחינתם ועיבודם של הנתונים שנאספו; וסיכום ההחלטה
 7 המנומקת. ההקפדה על הליך מינהלי תקין נועדה להבטיח שהחלטת הרשות תתקבל על יסוד כלל
 8 הנתונים הרלוונטיים ולאחר בחינה מעמיקה של כל השיקולים השונים. ביצוע תקין של הליך קבלת
 9 החלטה מגדיל את הסיכוי שהחלטה תהיה ראויה גם לגופה. שלב איסוף התשתית הראייתית
 10 הרלוונטית נבחן בעיקרו על-פי אמות מידה של סבירות. כמו כן, בחינת המידע הרלוונטי צריכה להיות
 11 עניינית, הוגנת ושיטתית. בכלל זה נדרשת הרשות ליתן דעתה גם לראיות שאינן משתלבות עם עמדתה
 12 הראשונית ולהשלכות שעשויות להיות להחלטה על הגורמים הרלוונטיים. עוד נפסק שם, כי "הדין
 13 אינו מתווה מסלול קשיח לאופן שבו על הרשות לאסוף ראיות ולעבדן לנתונים, והדבר יכול להיעשות
 14 בדרכים שונות, לרבות באמצעות איסוף מידע מרשויות אחרות או גופים שונים, באמצעות אנשי
 15 מקצוע בעלי מומחיות בתחום, בדרך של פנייה לקבלת מידע מהציבור ובדרכים נוספות" (בג"צ
 16 5999/10 זיק דינור בע"מ נ' שר התעשייה המסחר והתעסוקה (29.11.2011); פסקאות 12-13 וההפניות
 17 שם).
 18
 19 לפיכך, ביהמ"ש יבחן האם כל הנתונים הרלוונטיים שנאספו יש בהם כדי להביא רשות סבירה לידי
 20 המסקנה שאותה קבעה הרשות המנהלית הלכה למעשה, זאת גם בשעה שביהמ"ש עצמו היה מגיע
 21 לממצא אחר על סמך אותה תשתית עובדתית, כאשר תפקידה של הרשות המנהלית, לאחר שכל
 22 הנתונים נאספו, הוא בעיקר להפעיל שיקול דעת.
 23
 24 עוד יש לציין, כי הליך הוצאת צו הסרה מכוח חוק הסביבה החופית המתנהל כמשפט אזרחי, לרבות
 25 בקשה לביטול צו ההסרה, בוחן את ההחלטה המנהלית של הרשות וכן סבירות שיקול הדעת של
 26 הרשות בהתאם לעקרונות המשפט המנהלי וכללי הראייה החלים עליו.
 27
 28 ההסמכה הקבועה בחוק המעוגנת בסעיף 9(א) לחוק הסביבה החופית מקנה לשר או מי שהסמיכו לכך
 29 להורות על הפסקת הפגיעה בסביבה החופית הכוללת על פי הגדרתה את הפגיעה בזכות המעבר
 30 החופשי, או על הסרתה, בהתאם לסעיף 2 לחוק הנ"ל ובניגוד להוראות סעיף 5 לחוק. חוק זה על
 31 סעיפיו מקנה לרשות המנהלית שיקול דעת בהוצאת צווי הסרה ובלבד שהם מגשימים את מטרת
 32 החוק, וכל עוד לא מדובר במצב שבו הדבר נעשה בהתאם לתכנית או היתר.
 33

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

- 1 בענייננו, סבורה אני כי היקפו של הצו דנן אינו מהווה יישום בלתי מידתי של הוראות חוק הסביבה
2 החופית, ואבאר.
- 3
- 4 ראשית, הטענה ולפיה לא נערך לקיבוץ שימוע או כי נפלו פגמים בהקשר זה לא הוכחה. בדיון הראשון
5 שהתקיים בפניי טענה ב"כ הקיבוץ לפרוטוקול: **"ב"כ המבקש**: לשאלת בית המשפט האם יש נקודות
6 מסוימות שניתן לגשר ביניהם, משיבה כי **ניסינו כדי לנסות למצוא פתרונות בדרך של הידברות וגם**
7 **נעשה שימוע נוסף** היה רצון שלנו לראות אם ניתן להגיע להסכמה, **שדברנו על הדברות הסתבר**
8 **שהמשיב ראה זאת כשימוע**. לא נתנגד לנסות להגיע להסכמות כלשהן" נעמ' 1 לפרוט'; הדגשה הוספה
9 – ש.נ.]. מנגד, טענה ב"כ המשיב כי נעשו שני שימועים לקיבוץ ואף בוצע סיור במקום (נעמ' 4 לפרט').
10
- 11 למבקש נערך הליך שימוע טרם הוצאת הצו ועל כך העיד מר לביא מטעם הקיבוץ חרף הניסיון שלו
12 לסייג את הדברים, וכלשונו: **"נכון שהיו שני שימועים, שאחד מהם הוגדר כשימוע רק כשהתחיל**
13 **הדיון. אנחנו ביקשנו פגישה להידברות וכשהגענו אמרו לנו שזה שימוע. היו גם סיורים"** (נעמ' 11, ש'
14 19-21; כן ראו עדותו של לביא בעמ' 15, ש' 1-2).
- 15
- 16 מהאמור לעיל ניתן להסיק, כי הקיבוץ אינו מכחיש את עצם קיום השימוע אשר התנהל בשני מועדים
17 שונים וערכת סיור במקום בנוכחות הגורמים המעורבים /או המוסמכים מטעמם של שני הצדדים.
18 לאור זאת, ניתן לקבוע כי ניתנה לו הזדמנות נאותה להעלות את טענותיו. משום כך, סבורה אני כי
19 הקיבוץ לא השכיל להוכיח קיומו של פגם שדבק בהוצאת צו ההסרה ואי תקינות ההליך. בעניין זה
20 השוו וראו את דברי בית המשפט המחוזי לעניין החלת הליך השימוע על צו הסרה מכוח חוק הסביבה
21 החופית ויישומו (ע"פ 6468-03-12 מלכה נ' מדינת ישראל 31.7.2012), פסקה ל"ה ואילך). באותו הליך,
22 סבר ביהמ"ש המחוזי כי על המדינה מוטלת החובה לקיים הליך שימוע, אף בהיעדר הוראה חוקית
23 בחוק הסביבה החופית, בהיותה חובה החלה מכוח "עיקרי הצדק הטבעי" על כל רשות ממלכתית,
24 שיפוטית, מעין שיפוטית או מנהלית. יחד עם זאת, עצם הפרת חובת השימוע או קיומו של שימוע
25 מאוחר, אין בו כדי להביא בהכרח לפסילת ההחלטה המנהלית.
26
- 27 עוד אציין, כי אין בידי לקבל את טענת הקיבוץ לעניין משקל עדותו של מר בן דוד בכל הקשור לתשריט
28 של תכנית 17748, שכן איני רואה מניעה להיעזרותו של מר בן דוד, כמי שהוציא את צו ההסרה,
29 בייעוצו של מר גידי וסלר, מתכנן אגף ים וחופים, ומר אלי גבאי, מנהל יחידת עיט"ם ברשות הטבע
30 והגנים וגורמים נוספים כפי שהעיד על כך בהרחבה בעמ' 23 לפרוטוקול.
31
- 32 באשר לטענת הקיבוץ לעניין אי התאמת ההליך להוצאת צו מינהלי בשל מורכבות המצב התכנוני,
33 העובדתי והמשפטי וכן חוסר הגיון בנקיטת אמצעי האכיפה והבחירה בין הגשת כתב אישום לבין
34 הוצאת צו מינהלי, לא מצאתי שיש לקבל טענה זו. על פי החוק דנן, העניק המחוקק למשרד להגנת

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 הסביבה סמכויות אכיפה בשני מישורים: הראשון - המישור המינהלי באמצעות הוצאת צו בידי השר
2 או מי מטעמו; והמישור השני באמצעות הגשת כתב אישום. שני המישורים באים כדי להעניק בידי
3 המשרד כלים לצורך יישום החוק ומטרותיו באופן מיטיבי. אין בחוק, כל עיגון לתזה המשפטית לה
4 טוען הקיבוץ, לפיה מקרי הפרה פשוטים יסולקו באמצעות צו הסרה מנהלי, בעוד שמקרי הפרה
5 חמורים ובוטים ידונו בהליך פלילי באמצעות הגשת כתב אישום. לשון החוק בעניין אמצעי האכיפה
6 העומדים לרשות המשרד להגנת הסביבה קובעת בסעיף 9(א) לחוק כי "הוכח השר או מי שהוא הסמיך
7 לענין זה כי נגרמת פגיעה בסביבה החופית בניגוד להוראות חוק זה או כי קיימת הסתברות גבוהה
8 שתיגרם פגיעה כאמור, וטרם הוגש כתב אישום, רשאי הוא לצוות על מי שגרם לפגיעה או על מי
9 שעומד לעשות כן, להפסיק את הפעולה הגורמת לפגיעה ולנקוט את האמצעים הדרושים לשיקום
10 הסביבה החופית, ולהשבת המצב לקדמותו, ככל האפשר, או להימנע מעשיית הפעולה, לפי העניין,
11 הכל באופן ובתוך תקופת הזמן שתיקבע בצו ושתחילתה במועד מסירתו. לענין סעיף זה, 'פגיעה
12 בסביבה החופית' - כהגדרתה בסעיף 2, לרבות הקמת מכשול, גדר או מעצור אחר החוסם את המעבר
13 החופשי לאורך תחום חוף הים, בניגוד להוראות סעיף 5".

14
15 סיכומם של דברים - התערבות בית המשפט בפעולות הרשות המנהלית תחומה לעילות כפי שנתגבשו
16 בפסיקת ביהמ"ש העליון, כגון: העדר סמכות, הפלייה פסולה, שיקולים זרים וחריגה ממתחם
17 הסבירות. בהעדר עילת התערבות, לא יבוא ביהמ"ש בנעליה של הרשות ולא ימיר את שיקול דעתה
18 בשיקול דעתו (בג"צ 2324/91 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' המועצה הארצית לתכנון
19 ולבנייה (1991)). בענייננו, לא מצאתי כי יש בהליך קבלת ההחלטה להוצאת צו ההסרה פגמים
20 המקימים עילה להתערבות על ידי ביטול הצו דן או שינוי האמור בו. מעדותו של מר בן דוד עולה, כי
21 הליך קבלת ההחלטה לא נשען על עמדתו המקצועית כגורם יחיד, אלא הוא נעזר באנשי מקצוע אחרים
22 אשר נתנו את דעתם בפניו גם לסוגיית התכניות החלות על השטח דן ולרבות סוגיית חוזי החכירה
23 והיתרי הבניה ואף נערכו מספר סיורים בשטח והליך שימוע קודם להוצאת הצו (עמ' 16-17 לפרט').
24 אף לאחר ניהול ההליך בפניי לא עלה בידי הקיבוץ להציג היתרי בניה או להוכיח כי מדובר בפעולות
25 או מתקנים שאינם מחייבים קבלת היתר בניה. יתרה מכך, מהחומר שהוצג בפניי עולה, כי נערך שימוע
26 בשתי הזדמנויות שונות ואף התקיים סיור במקום. מדובר בשימוע וסיור ענייני, במהלכם בוצעה
27 בחינה לכל אחד ממוקדי צו ההסרה תוך מתן הזדמנות לקיבוץ להציג את השגותיו ולהביא את ראיותיו
28 שלטענתו מביאות למסקנה שאין מקום למתן צו הסרה בכל מוקד ומוקד.

30 סוף דבר

32 לאור כל המפורט לעיל, אני דוחה את הבקשה לביטול הצו להסרת הפגיעה בסביבה החופית, ומורה
33 על הותרת הצו על כנו, בכפוף לאמור להלן.
34

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 36189-04-15 קיבוץ עין גב נ' המשרד להגנת הסביבה ירושלים

תיק חיצוני:

1 הצו להסרת הפגיעה בסביבה החופית מיום 12.04.15 יהיה בר ביצוע החל מיום 01.05.17.

2

3 אני מחייבת את המבקש לשלם למשיב הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך כולל של 10,000 ₪. התשלום

4 הנ"ל יבוצע תוך 30 יום מיום המצאת פסק הדין, שאם לא כן, יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק החל

5 מהיום ועד מועד התשלום המלא בפועל.

6

7 המזכירות תודיע לצדדים בטלפון על מתן ההחלטה, תפנה אותם לנט המשפט, תערוך תרשומת וכן

8

תשלח לצדדים עותק מההחלטה בדואר רשום.

9

10 ניתן היום, ט"ז שבט תשע"ז, 12 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.

11

שאדן נאשף-אבו אחמד, שופטת

12

13

14

15